

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Strasbūras, 2026 m. gegužės 20 d.
(OR. en)**

**2023/0228(COD)
LEX 2518**

PE-CONS 25/26

**AGRI 296
AGRILEG 97
SEMENCES 15
PHYTOSAN 27
FORETS 63
CODEC 732**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS DĖL MIŠKO
DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS GAMYBOS IR PREKYBOS JA, KURIUO IŠ DALIES
KEIČIAMI EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAI (ES) 2016/2031 IR
(ES) 2017/625 IR PANAIKINAMA TARYBOS DIREKTYVA 1999/105/EB, (MDM
REGLAMENTAS)**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2026/...**

2026 m. gegužės 20 d.

**dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos ja,
kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir
Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir (ES) 2017/625 ir
panaikinama Tarybos direktyva 1999/105/EB,
(MDM reglamentas)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ OL C, C/2024/1583, 2024 3 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1583/oj>.

² 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento pozicija (OL C, C/2025/3768, 2025 9 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3768/oj>) ir 2026 m. balandžio 21 d. per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija [(OL ...) / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)]. ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija [(OL ...) / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)].

kadangi:

- (1) Tarybos direktyvoje 1999/105/EB³ nustatytos miško dauginamosios medžiagos (toliau – MDM) gamybos prekybos tikslais ir prekybos ja taisyklės;
- (2) miškai užima apie 45 % Sąjungos sausumos teritorijos ir atlieka įvairias funkcijas, įskaitant socialines, ekonomines, aplinkosaugos, ekologines ir kultūrinės funkcijas. Miškai, *inter alia*, atlieka itin svarbią funkciją – jie yra vienas iš anglies dioksido absorbentų klimato kaitos švelninimo politikos kontekste. Toms funkcijoms atlikti labai svarbi aukštos kokybės, klimatui pritaikyta ir įvairi įrodytos tapatybės MDM;
- (3) atsižvelgiant į mokslo arba technikos žinių raidą, Tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) sertifikavimo schemas (toliau – EBPO miško sėklų ir augalų schemas) taisyklių ir nuostatų atnaujinimą, naujus Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su tvarumu, prisitaikymu prie klimato kaitos ir biologine įvairove, visų pirma į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“, taip pat į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB, ši direktyva turėtų būti pakeista nauju teisės aktu. Siekiant užtikrinti, kad naujos taisyklės visoje Sąjungoje būtų taikomos vienodai, tas teisės aktas turėtų būti reglamentas;

³ 1999 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 1999/105/EB dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga (OL L 11, 2000 1 15, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/105/oj>).

- (4) EBPO miško sėklų ir augalų schemos paskirtis – skatinti, kad būtų ruošiamos ir naudojamos sėklos, kurios buvo surinktos ir apdorotos taip, kad būtų užtikrinta aukšta MDM kokybė ir prieinamumas, taip pat augalų dalys, kurios buvo surinktos, ir augalai, kurie buvo užauginti užtikrinant tokią kokybę ir prieinamumą. Atsižvelgiant į ilgą miškų augimo ciklą trukmę, miško želdinimo sąnaudas bei į ilgalaikį investicijų į miškus pobūdį, labai svarbu, kad miškininkai gautų visapusiškai patikimą informaciją apie miško želdinimui naudojamos MDM kilmės vietą ir genetines savybes. EBPO miško sėklų ir augalų schemoje šiam poreikiui patenkinti numatytos sertifikavimo ir atsekamumo priemonės. Šiai schemai tenka svarbus vaidmuo padedant pasaulio miškams prisitaikyti prie kintančių klimato sąlygų. Ypatingas dėmesys skiriamas didelės rūšių genetinės įvairovės užtikrinimui ir rūšių įvairovės išsaugojimui, be kita ko, užtikrinant mišrinimą miško sklypuose. Todėl išlaikomas ir didinamas miškų prisitaikymo potencialas ateityje atsodinant medžius plote (miško atkūrimas) ir įveisiant naujus miškus (miško įveisimas). Mišką atkurti reikia tvariai tvarkant miškus arba kai esamo miško dalis yra nukentėjusi nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, gamtos gaisrų, ligų, kenkėjų protrūkių ir kitų nelaimių;

- (5) Europos žaliuoju kursu nustatytas Komisijos įsipareigojimas spręsti klimato kaitos ir su aplinka susijusius uždavinius. Juo siekiama pertvarkyti Sąjungos ekonomiką, kad būtų užtikrinta tvaresnė ateitis. Sąjungos MDM gamybos ir prekybos ja taisyklės turi atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119⁴, kuriuo nustatoma Sąjungos poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema, ir tris Europos žaliojo kurso įgyvendinimo strategijas, pristatytas 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikate „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (toliau – ES biologinės įvairovės strategija), 2021 m. vasario 24 d. Komisijos komunikate „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (toliau – ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija) ir 2021 m. liepos 16 d. Komisijos komunikate „Naujoji 2030 m. ES miškų strategija“ (toliau – ES miškų strategija);
- (6) Reglamentu (ES) 2021/1119 reikalaujama, kad atitinkamos Sąjungos institucijos ir valstybės narės užtikrintų, kad didinant gebėjimą prisitaikyti bei atsparumą ir mažinant pažeidžiamumą dėl klimato kaitos būtų daroma nuolatinė pažanga. Todėl vienas iš ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos tikslų – paspartinti Sąjungos gebėjimą prisitaikyti prie klimato kaitos, be kita ko, iš dalies pakeičiant taisykles dėl MDM. Sąjungos teise turėtų būti skatinama MDM gamyba ir prekyba ja visoje Sąjungoje;

⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (7) pagrindiniai ES miškų strategijos tikslai – veiksmingas miškų įveisimas, išsaugojimas ir atkūrimas Sąjungoje. Šių tikslų įgyvendinimas padės padidinti absorbuojamą CO₂ kiekį, sumažinti miško gaisrų skaičių bei mastą, ir skatinti bioekonomiką, kartu visapusiškai laikantis biologinei įvairovei palankių ekologinių principų. Miškų atkūrimo užtikrinimas ir griežtesnis tvarus miškų tvarkymas yra labai svarbūs siekiant užtikrinti prisitaikymą prie klimato kaitos ir miškų atsparumą. Šiuo atžvilgiu ES miškų strategijoje nustatyta, kad norint pritaikyti miškus prie klimato kaitos ir atkurti klimato pažeistus miškus reikės didelio tinkamos MDM kiekio. Tai reiškia, kad reikės pastangų siekiant užtikrinti ir tausiai naudoti genetinius miško medžių išteklius, nuo kurių priklauso prie klimato kaitos prisitaikusi miškininkystė. Taip pat reikia stengtis didinti tokios MDM gamybą ir prieinamumą, teikti geresnę informaciją apie jos tinkamumą konkrečių vietovių, kuriose ją ketinama sėti ar sodinti, klimato ir ekologinėms sąlygoms ir didinti ruošiamos bendradarbiaujant ir perduodamos į kitas Sąjungos valstybes tokios MDM kiekį;

- (8) ES biologinės įvairovės strategija siekiama užtikrinti, kad iki 2030 m. Sąjungos biologinė įvairovė pradėtų atsigaivinti. Pagal tą strategiją Sąjungos teisėje pirmenybė turi būti teikiama rūšių įvairovei išsaugoti ir didelei rūšių ir MDM siuntų genetinei įvairovei užtikrinti, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiekti aukštos kokybės ir genetiškai įvairios įrodytos tapatybės MDM, kuri būtų pritaikyta arba kurių būtų įmanoma pritaikyti dabartinėms ir prognozuojamoms klimato sąlygoms. Miškų biologinės įvairovės, įskaitant atskirų medžių rūšių genetinę įvairovę, išsaugojimas ir gerinimas yra labai svarbūs siekiant tvaraus miškų tvarkymo ir genetiniams miško medžių ištekliams išsaugoti, taigi ir remiant miškų prisitaikymą prie klimato kaitos;
- (9) esama ilgalaikio tarpvalstybinio aspekto, kurį lemia tai, kad ateinančiais dešimtmečiais turėtų gerokai paspartėti jau dabar pastebimas augalijos zonų slinkimas į šiaurę. Todėl šiame reglamente nustatytas reikalavimas teikti informaciją apie vietas, kuriose prie vietos sąlygų pritaikyta MDM būtų labai vertingas išteklius miškininkams. Kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę nustatyti tokias vietas (toliau – „naudojimo vietovės“);

- (10) Direktyvoje 1999/105/EB MDM apibrėžiama atsižvelgiant į jos svarbą miškų ūkio reikmėms visoje Sąjungoje arba jos dalyje, tačiau miškų ūkio reikmės aiškiai nenurodomos. Todėl siekiant aiškumo, nuostatose dėl šio reglamento taikymo srities turėtų būti išvardytos reikmės, kurioms naudoti aukštos kokybės MDM yra svarbu. MDM gali būti ruošiami siekiant ją naudoti miškui įveisti, miškui atkurti, mišrinti miško sklypuose ir kitai medžių sodinimo veiklai bei tiesioginei sėjai vienai ar kelioms iš šių paskirčių: daugiafunkcinei miškininkystei, medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamybai ir genetiniams miško medžių ištekliams išsaugoti;
- (11) tačiau šis reglamentas neturėtų būti taikomas agrarinei miškininkystei, nes ji, kaip ir tikslusis ūkininkavimas, ekologinis ūkininkavimas, agroekologija ir mažo intensyvumo daugiamečiai žolynai, laikoma viena iš daugelio ūkininkavimo praktikų, kuriomis prisidedama prie biologinės įvairovės, ekosisteminių paslaugų ir kraštovaizdžio elementų apsaugos. Pripažįstama, kad agrarinės miškininkystės elementai, visų pirma laukų apsauginiai želdiniai, yra žemės ūkio laukus saugantys negamybiniai žemės ūkio elementai, taigi jie siejami su tikslais ir paskirtimis, kurie šiame reglamente nėra nustatyti;

- (12) tyrimai parodė, kad itin svarbu sėklinę bazę įvertinti ir patvirtinti atsižvelgiant į konkrečią paskirtį, kuriai bus naudojama MDM. Be to, aukštos kokybės MDM sėjimas ir sodinimas tinkamoje vietoje turi teigiamą poveikį paskirčiai, kuriai ta MDM naudojama. Sėjimas ir sodinimas tinkamoje vietoje reiškia, kad MDM yra genetiškai ir fenotipiškai tinkama tai vietai, kurioje ji auginama, įskaitant atitinkamas klimato prognozes tai vietai;
- (13) patvirtinus sėklinę bazę, kompetentingos institucijos turėtų atskirti autochtoninius ir vietinius sėklų šaltinius arba medynus. Profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų turėti galimybę šį skirtumą atspindėti profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente;
- (14) siekiant užtikrinti pakankamą MDM pasiūlą reaguojant į padidėjusią jos paklausą, būtina pašalinti visas esamas ar galimas kliūtis prekybai, kurios galėtų trukdyti laisvam MDM judėjimui Sąjungoje. Šį tikslą galima pasiekti tik tuo atveju, jei atitinkamomis Sąjungos taisyklėmis dėl MDM bus nustatyti aukščiausi įmanomi standartai;
- (15) Sąjungos MDM ruošimo prekybos tikslais ir prekybos ja taisyklėse turėtų būti atsižvelgiama į praktinius poreikius ir jos turėtų būti taikomos tik tam tikroms rūšims ir jų hibridams, kurie yra svarbūs siekiant šio reglamento tikslų. Tos rūšys turėtų būti išvardytos šiame reglamente;

- (16) šio reglamento tikslas – padėti išlaikyti ir sukurti atsparius miškus, atkurti miškų ekosistemas, remti jų ekosistemines paslaugas ir vykdyti kitą medžių sodinimo veiklą. Tai bus pasiekta visų pirma užtikrinant tvarią aukštos kokybės MDM gamybą, prekybą ja ir jos atsekamumą, taip pat užtikrinant, kad naudotojai prieš įsigyjant MDM būtų informuojami apie konkrečias klimato ir ekologines sąlygas vietoje, kurioje augo atitinkama sėklinė bazė;
- (17) siekiant užtikrinti, kad sertifikuota MDM būtų pritaikyta prie konkrečių vietovės, kurioje ją ketinama sėti arba sodinti, klimato ir ekologinių sąlygų, kompetentingos institucijos, sėklinės bazės patvirtinimo procedūros metu turėtų įvertinti tos sėklinės bazės tvarumo savybes. Tos tvarumo savybės turėtų apimti tos sėklinės bazės prisitaikymą prie konkrečių klimato ir ekologinių sąlygų, įskaitant kilmės rajone vyraujančius biotinius ir abiotinius veiksnius, ir pakantumą ar atsparumą kenkėjams ir nepalankioms klimato bei vietos sąlygoms, kuriomis ji augo;
- (18) siekiant užtikrinti kuo geresnę MDM kokybę, ji turėtų būti ruošiama tik iš sėklinės bazės, įregistruotos nacionaliniame registre. Turėtų būti nustatytos MDM ruošos iš sėklinės bazės taisyklės, kad būtų užtikrinta aukšta tokios MDM kokybė ir atsekamumas. Kad kompetentingos institucijos galėtų vykdyti MDM ruošos priežiūrą, profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų iš anksto joms pranešti apie savo ketinimą ruošti MDM;

- (19) sėklinę bazę turėtų vertinti ir patvirtinti kompetentingos institucijos. Patvirtinta sėklinė bazė turėtų būti įregistruota nacionaliniame registre, suteikiant unikalų registro numerį ir nurodant patvirtinimo vienetą;
- (20) tačiau, siekiant užtikrinti daugiau lankstumo dėl kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM ekstremalių meteorologinių ir klimato sąlygų atveju, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę, gavusios Komisijos patvirtinimą, įgalioti profesionaliuosius veiklos vykdytojus patvirtinti tam tikrų rūšių sėklinę bazę, skirtą tos kategorijos MDM gaminti;
- (21) siekiant atsižvelgti į mokslo ar technikos žinių ir taikytinų tarptautinių standartų pokyčius, turėtų būti įmanoma į sėklinės bazės patvirtinimo procedūrą kaip papildomą metodą įtraukti biocheminių ir molekulinį metodų naudojimą;
- (22) kad būtų užtikrinta veiksminga galimybė susidaryti bendrą vaizdą apie MDM, kuri gaminama ir kuria prekiaujama visoje Sąjungoje, ir užtikrinti su jos gamyba ir prekyba susijusį skaidrumą, kiekviena valstybė narė turėtų sukurti, paskelbti ir nuolat atnaujinti elektroninį nacionalinį įvairių rūšių ir jų hibridų sėklinės bazės, patvirtintos jos teritorijoje, registrą;

- (23) dėl tos pačios priežasties Komisija, remdamasi kiekvienos valstybės narės pateiktais nacionaliniais registrais, turėtų paskelbti elektroninį patvirtintos sėklinės bazės, skirtos MDM ruošti, Sąjungos sąrašą. Sąjungos sąraše turėtų būti pateikiama informacija apie sėklinę bazę, kurios sudėtyje yra arba kuri yra sudaryta iš genetiškai modifikuoto organizmo, įskaitant tą, kuri buvo gauta tam tikrais naujais genomikos metodais;
- (24) kompetentingos institucijos visai iš patvirtintos sėklinės bazės gautai MDM turėtų išduoti pagrindinį sertifikatą. Pagrindiniu sertifikatu turėtų būti užtikrinama, kad būtų galima nustatyti MDM tapatybę, jame turėtų būti pateikiama informacija apie jos kilmės vietą, taip pat duomenys, kurie yra aktualiausi jos naudotojams bei už jos oficialią kontrolę atsakingoms kompetentingoms institucijoms. Pagrindinį sertifikatą turėtų būti galima išduoti elektronine forma;
- (25) kiekviena valstybė narė turėtų sudaryti ir atnaujinti nacionalinį išduotų pagrindinių sertifikatų sąrašą ir pateikti jį Komisijai bei visų kitų valstybių narių nacionalinėms kompetentingoms institucijoms;

- (26) vėliau sertifikuoti ir prekiauti turėtų būti leidžiama tik tą MDM, kuri buvo pagaminta iš patvirtintos sėklinės bazės. Kompetentingos institucijos turėtų sertifikuoti MDM, priskirdamos ją kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“, ir ja turėtų būti prekiaujama nurodant tas kategorijas. Siekiant užtikrinti skaidrumą, sudaryti vienodas sąlygas profesionaliesiems veiklos vykdytojams visoje Sąjungoje ir apsaugoti vidaus rinkos vientisumą, kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM turėtų būti taikomi vienodi gamybos ir prekybos sąlygų reikalavimai;
- (27) sėklinė bazė, skirta MDM gaminti genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais, skiriasi nuo sėklinės bazės, skirtos MDM gaminti komerciniais tikslais, nes šioms dviem sėklinės bazės rūšims taikomi skirtingi atrankos kriterijai. Todėl turėtų būti galima įgalinti profesionaliuosius veiklos vykdytojus tam tikromis sąlygomis patvirtinti sėklinę bazę, skirtą MDM gaminti genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais. Įgaliotieji profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų patvirtinti tokią sėklinę bazę pagal šiame reglamente nustatytus reikalavimus ir nurodyti patvirtinimo vienetą, o to patvirtinimo vieneto duomenis perduoti kompetentingai institucijai. Sprendimą dėl tos sėklinės bazės įtraukimo į nacionalinį registrą turėtų priimti atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija;

- (28) kategorija „šaltinio tapatybė nustatyta“ yra minimalusis standartas, kurį reikalaujama taikyti prekybai MDM, nes sėklinei bazei, skirtai šios kategorijos MDM ruošti, taikomi minimalūs fenotipiniai atrankos kriterijai arba jie visai netaikomi. Kad būtų užtikrintas atsekamumas, profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų registruoti sėklinės bazės, iš kurios renkama MDM, vietą, t. y. jos kilmę. Turėtų būti nurodyta tos sėklinės bazės kilmės vieta, jei ji žinoma. Tai dera su EBPO miško sėklų ir augalų schema ir patirtimi, įgyta taikant Direktyvą 1999/105/EB;
- (29) remdamasi patirtimi, įgyta taikant Direktyvą 1999/105/EB, ir atsižvelgdama į EBPO miško sėklų ir augalų schemą, kompetentinga institucija turėtų įvertinti sėklinę bazę, skirtą kategorijos „atrinkta“ MDM ruošti. Tas vertinimas turėtų būti grindžiamas tos sėklinės bazės savybių stebėjimu ir jį atliekant turėtų būti atsižvelgiama į konkrečią paskirtį, kuriai bus naudojama iš tos sėklinės bazės paruošta MDM. Turėtų būti užtikrinta bendra šios kategorijos kokybė. Dauginamajai populiacijai turėtų būti būdingas bent tam tikro lygio vienodumas;

- (30) kad galėtų ruošti kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ MDM, profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų atrinkti sėklinės bazės sudedamąsias dalis, kurios bus naudojamos kryžminimo schemoje individualiu lygiu dėl jų išskirtinių savybių, susijusių, pavyzdžiui, su medienos gamyba arba prisitaikymu prie vietos klimato ir ekologinių sąlygų. Kompetentinga institucija turėtų patvirtinti tų sudedamųjų dalių sudėtį ir siūlomą kryžminimo schemą, plantacijos išdėstymą, izoliavimo priemones ir tos sėklinės bazės vietą. Tai svarbu siekiant suderinimo su taikytiniais tarptautiniais standartais pagal EBPO miško sėklų ir augalų schemą ir atsižvelgti į patirtį, įgytą taikant Direktyvą 1999/105/EB;
- (31) sėklinei bazei, skirtai kategorijos „išbandyta“ MDM ruošti, turėtų būti taikomi griežčiausi reikalavimai. MDM pranašumas turėtų būti vertinamas lyginant ją su vienu arba, pageidautina, keliais patvirtintais arba iš anksto pasirinktais etaloniniais augalais. Tie etaloniniai augalai turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į paskirtį, kuriai bus naudojama kategorijos „išbandyta“ MDM. Atrinkus sėklinės bazės sudedamąsias dalis, aukštesnė MDM kokybė turėtų būti įrodoma atliekant lyginamuosius bandymus arba nustatoma įvertinant tos sėklinės bazės genetinius komponentus. Kompetentinga institucija turėtų dalyvauti šiame procese; Ji turėtų patvirtinti eksperimentinį planą ir bandymus sėklinei bazei patvirtinti, patikrinti profesionaliojo veiklos vykdytojo pateiktus įrašus ir patvirtinti bandymų, susijusių su aukštesne MDM kokybe, rezultatus arba genetinio įvertinimo rezultatus. Vykdydama tas užduotis kompetentinga institucija turėtų siekti suderinimo su taikytiniais tarptautiniais standartais pagal EBPO miško sėklų ir augalų schemą bei kitais taikytiniais tarptautiniais standartais ir turėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą taikant Direktyvą 1999/105/EB;

- (32) sėklinės bazės, skirtos kategorijos „išbandyta“ MDM ruošti, vertinimas trunka vidutiniškai 10 metų. Siekiant užtikrinti, kad kategorijos „išbandyta“ MDM greičiau patektų į rinką, kol sėklinės bazės vertinimas dar vykdomas, valstybės narės turėtų turėti galimybę laikinai patvirtinti sėklinę bazę ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Toks patvirtinimas turėtų būti suteiktas tik tuo atveju, jei iš preliminarių genetinio vertinimo arba lyginamųjų bandymų rezultatų matyti, kad užbaigus bandymus ta sėklinė bazė atitiks šio reglamento reikalavimus. Siekiant užtikrinti, kad patvirtinimas išliktų pagrįstas, tie rezultatai turėtų būti iš naujo tikrinami ne vėliau kaip po 10 metų;
- (33) MDM, kuria prekiaujama, atitiktis kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ reikalavimams turėtų būti patvirtinama išduodant oficialią etiketę. Prieš parduodant ar tiesiogiai naudojant nuimtą MDM ir kol bus išduota oficiali etiketė, ji turėtų būti paženklinta laikina etikete, kad būtų užtikrintas atsekamumas;
- (34) be oficialios etiketės, profesionalieji veiklos vykdytojai taip pat turėtų išduoti profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentą. Jame turėtų būti pateikta visa oficialios etiketės informacija, taip pat papildoma informacija. Tai būtina siekiant kuo išsamiau informuoti naudotoją apie MDM ir kuo veiksmingiau tą informaciją užregistruoti;

- (35) genetiškai modifikuota MDM turėtų būti prekiaujama tik tuo atveju, jei ji yra saugi žmonių sveikatai ir aplinkai, ją buvo leista auginti pagal Direktyvą 2001/18/EB⁵ arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003⁶ ir jei ta MDM priklauso kategorijai „išbandyta“. Prekiauti MDM, gauta taikant tam tikrus naujus genomikos metodus, turėtų būti galima tik tuo atveju, jei ji atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2026/...⁷⁺ reikalavimus ir jei ta MDM priklauso kategorijai „išbandyta“;
- (36) oficialioje etiketėje turėtų būti pateikta informacija apie sėklinę bazę, kurios sudėtyje yra arba kuri yra sudaryta iš genetiškai modifikuoto organizmo, įskaitant tą, kuri buvo gauta tam tikrais naujais genomikos metodais;

⁵ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB (OL L 106, 2001 4 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/18/oj>).

⁶ 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų (OL L 268, 2003 10 18, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj>).

⁷ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir jų produktų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/625 (OL L, ..., ELI: ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti dokumente PE 24/26 pateikto NGM reglamento (2023/0226(COD)) numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir paskelbimo duomenis.

- (37) siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą ir sudaryti vienodas sąlygas, turėtų būti nustatyti tam tikri reikalavimai dėl profesionaliųjų veiklos vykdytojų pareigos užtikrinti MDM atsekamumą ir identifikavimą visais gamybos ir prekybos ja etapais, taip pat dėl oficialios kontrolės taikymo tiems veiklos vykdytojams. Profesionalieji veiklos vykdytojai, prieš kompetentingai institucijai jiems pavedant vykdyti visą arba tam tikrą MDM gamybą ir prekybą ja reikalingą veiklą (ją oficialiai prižiūrėtų kompetentinga institucija), turėtų būti gavę kompetentingos institucijos įgaliojimus. Turėtų būti nustatytos tokių įgaliojimų suteikimo, panaikinimo ar keitimo ir kompetentingų institucijų atliekamos oficialios priežiūros taisyklės;
- (38) visų pirma kompetentinga institucija turėtų turėti galimybę įgalinti profesionaliuosius veiklos vykdytojus išduoti ir atspausdinti (ji tai oficialiai prižiūrėtų) oficialias tam tikrų rūšių ir kategorijų MDM etiketes. Taip profesionaliesiems veiklos vykdytojams bus suteikta daugiau lankstumo vėliau prekiaujant ta MDM. Tačiau profesionaliesiems veiklos vykdytojams turėtų būti leidžiama pradėti išduoti ir spausdinti oficialias etiketes tik tada, kai nustatoma, kad MDM atitinka taikytinus reikalavimus. Tokie įgaliojimai būtini dėl oficialaus oficialios etiketės pobūdžio ir siekiant MDM naudotojams užtikrinti kuo aukštesnius kokybės standartus;

- (39) jeigu šiame reglamente nustatytos priemonės tam tikroms rūšims ir jų hibridams netaikomos, valstybės narės tų rūšių ir hibridų savo teritorijoje atžvilgiu gali imtis lygiaverčių, griežtesnių arba ne tokių griežtų priemonių;
- (40) siekiant užtikrinti skaidrumą ir veiksmingesnę MDM gamybos ir prekybos ją kontrolę, profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų būti registruojami valstybių narių pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031⁸ sudarytuose registruose. Tai būtina norint užtikrinti tinkamą oficialaus profesionaliųjų veiklos vykdytojų registro veikimą ir išvengti dvigubos registracijos. Profesionalieji veiklos vykdytojai, kuriems taikomas šis reglamentas, iš esmės patenka į oficialaus profesionalių veiklos vykdytojų registro taikymo sritį pagal Reglamentą (ES) 2016/2031;
- (41) prieš perduodami MDM profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas potencialiems jų MDM naudotojams susipažinti su turima informacija apie MDM tinkamumą konkrečioms klimato ir ekologinėms sąlygoms, kad naudotojai galėtų pasirinkti naudojimui pagal numatytą paskirtį numatytoje vietoje tinkamiausią MDM;

⁸ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj>).

- (42) jei sėklinė bazė yra skirta kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM ruošti, valstybės narės turėtų apibrėžti atitinkamų rūšių kilmės rajonų ribas, kad būtų galima nustatyti vietas ar vietovių grupes, kuriose ekologinės sąlygos yra pakankamai vienodos ir kuriose yra panašių fenotipinių ar genetinių savybių turinčios sėklinės bazės. Tai būtina, nes iš tos sėklinės bazės paruošta MDM turės būti prekiaujama nurodant tuos kilmės rajonus;
- (43) turėtų būti nustatytos nuostatos dėl vienai ar daugiau medžių rūšių skirtų nenumatytų atvejų planų rengimo ir atnaujinimo; juos valstybės narės galėtų parengti siekiant užtikrinti, kad būtų pasirengusios ir pajėgios suformuoti pakankamą MDM, kurios reikia miškui atkurti dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių, gaisrų, ligų, kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitokių nepalankių reiškinių nukentėjusiose vietovėse, pasiūlą. Turėtų būti nustatytos nenumatytų atvejų planų turinį reglamentuojančios taisyklės, kad būtų užtikrinta, jog kilus tokiai rizikai būtų imamasi proaktyvių ir veiksmingų veiksmų. Taip pat turėtų būti numatytos galimybės nenumatytų atvejų planų turinį pritaikyti pagal konkrečias klimato ir ekologines sąlygas valstybių narių teritorijose. Tos galimybės taip pat turėtų atspindėti bendruosius pasirengimo veiksmus, kurių valstybės narės imasi savanoriškai pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1313/2013/ES⁹;

⁹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

- (44) kad būtų užtikrintas MDM atsekamumas, visais gamybos ir prekybos ja etapais ji turėtų būti laikoma atskiromis siuntomis, atskiriant pagal atskirus patvirtinimo vienetus ir pagal pagrindinį sertifikatą, kai jis išduodamas. Dėl skaidrumo ir atsekamumo priežasčių kiekviena MDM siunta turėtų būti paženklinama siuntos kodu, o kai išduodamas pagrindinis sertifikatas – pagrindinio sertifikato kodu;
- (45) turėtų būti prekiaujama tik tam tikrus kokybės standartus atitinkančiomis sėklomis. Sėklos turėtų būti ženklintos etikete ir parduodamos tik uždaroje ir sandariose pakuotėse, kad sėklas būtų galima teisingai identifikuoti, užtikrinti jų kokybę bei atsekamumą ir išvengti sukčiavimo;
- (46) laikotarpiais, kai atsiranda laikinų sunkumų nuimti pakankamą tam tikrų rūšių MDM kiekį, turėtų būti leidžiama, laikantis tam tikrų sąlygų, laikinai patvirtinti ne tokius griežtus reikalavimus atitinkančią sėklinę bazę. Tie ne tokie griežti reikalavimai turėtų apimti įvairių kategorijų MDM arba MDM, kuria bus prekiaujama, ruošai skirtos sėklinės bazės, kuri atitinka ne tokius griežtus kokybės reikalavimus, patvirtinimą. Tai būtina siekiant užtikrinti lankstų požiūrį nepalankių aplinkybių paveiktose vietovėse ir išvengti MDM vidaus rinkos sutrikimų;

- (47) siekiant suderinti oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, susijusios su MDM, vykdymą visoje Sąjungoje, turėtų būti nustatytos taisyklės dėl kompetentingų institucijų, atsakingų už tokias užduotis, paskyrimo ir joms taikomų reikalavimų, taip pat dėl tų užduočių vykdymo ir galimo jų delegavimo;
- (48) Komisijos ekspertams turėtų būti leista valstybėse narėse vykdyti kontrolę, įskaitant auditus, kad patikrintų, kaip taikomi atitinkami Sąjungos teisės aktai ir kaip veikia nacionalinės kontrolės sistemos ir kompetentingos institucijos;
- (49) siekiant užtikrinti gero administravimo principų taikymą ir visuomenės pasitikėjimą, kompetentingos institucijos oficialią kontrolę turėtų vykdyti labai skaidriai. Tuo tikslu jos turėtų viešai skelbti, be kita ko, internete, atitinkamą informaciją apie oficialios kontrolės organizavimą ir vykdymą, įskaitant, kai aktualu, oficialios kontrolės rūšis ir patikrinimų skaičių, reikalavimų nesilaikymo atvejus, priemones, kurių imtasi, ir skirtas sankcijas;

- (50) MDM iš trečiųjų valstybių turėtų būti importuojama tik jei nustatoma, kad ji atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri pagaminta ir kuria prekiaujama Sąjungoje. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad importuota MDM būtų tokios pačios kokybės kaip Sąjungoje pagaminta MDM. Taikant tokį požiūrį, bus užtikrinta, kad importuota MDM ne tik atitiktų Sąjungos standartus, bet ir prisidėtų prie genetinės įvairovės ir tvarumo;
- (51) dėl ekstremalių oro ir klimato sąlygų vienoje ar keliose valstybėse narėse gali atsirasti MDM trūkumas, kurio kitos valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurių atžvilgiu pripažintas lygiavertiškumas, negali pašalinti. Todėl tais išimtiniais atvejais toms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama, laikantis tam tikrų sąlygų, laikinai importuoti MDM iš trečiųjų valstybių, kurios nėra valstybės, kurių atžvilgiu pripažintas lygiavertiškumas. Vertinant tas sąlygas, Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į konkrečius atitinkamų valstybių narių poreikius, pavyzdžiui, atitinkamos MDM kilmės vietą ir genetines savybes;

- (52) kai MDM importuojama į Sąjungą iš trečiosios valstybės, atitinkamas profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų iš anksto informuoti atitinkamą kompetentingą instituciją apie tą importą, naudodamasis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625¹⁰ sukurta oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC). Be to, kartu su importuojama MDM turėtų būti pateikiamas EBPO sertifikatas arba lygiavertis oficialus sertifikatas, išduotas kilmės vietos trečiosios valstybės, ir tos trečiosios valstybės profesionaliojo veiklos vykdytojo pateikti įrašai su duomenimis apie tą MDM. Prie tos MDM turėtų būti pritvirtinta EBPO etiketė arba lygiavertė oficiali etiketė, nes tai būtina siekiant užtikrinti, kad tos MDM naudotojai galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus, ir sudaryti palankesnes sąlygas kompetentingoms institucijoms vykdyti atitinkamą oficialią kontrolę;

¹⁰ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

- (53) siekiant stebėti šio reglamento poveikį ir sudaryti sąlygas Komisijai įvertinti nustatytas priemones, valstybės narės turėtų kas penkerius metus pranešti apie per kiekvienus metus sertifikuotos MDM kiekius pagal kategoriją, priimtų nenumatytų atvejų planų skaičių, prieinamas ir aktualias svetaines bei miško želdintojų žinynus, taip pat apie iš trečiųjų valstybių importuotos MDM kiekius pagal gentis ir rūšis, skirtas nuobaudas ir registruotų profesionaliųjų veiklos vykdytojų skaičių;
- (54) siekiant pritaikyti šį reglamentą prie ekologinių pokyčių, visų pirma prie medžių rūšių ir jų paplitimo arealo pokyčių dėl klimato kaitos, taip pat atsižvelgti į mokslo ar technikos žinių pokyčius, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl šio reglamento dalinio keitimo, kuriais į rūšių, kurioms taikomas šis reglamentas, sąrašą įtraukiamos medžių rūšys arba iš jo pašalinamos, priklausomai nuo to, ar jos atitinka tam tikrus kriterijus, ar jau nebeatitinka tų kriterijų;

- (55) siekiant atsižvelgti į mokslo ar technikos žinių ir EBPO miško sėklų ir augalų schemas bei kitų taikytinų tarptautinių standartų pokyčius, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiami reikalavimai dėl sėklinės bazės, skirtos MDM, kuri priklauso „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ kategorijoms ir kategorijoms, pagal kurias gali būti prekiaujama iš įvairių rūšių sėklinės bazės gauta MDM, gaminti, patvirtinimo;
- (56) siekiant atsižvelgti į mokslo ir technikos žinių pokyčius, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas tam tikrais reikalavimais dėl medžių rūšių, kurioms taikomas šis reglamentas, išskyrus jų hibridus, sėklinės medžiagos siuntų, dėl tokių rūšių ir jų hibridų augalų dalių, dėl tuopoms (*Populus spp.*), išaugintoms iš stiebo auginių, be šaknų ar su šaknimis, taikomų išorės kokybės standartų, dėl medžių rūšių ir jų hibridų, kuriems taikomas šis reglamentas, sodmenų ir dėl sodmenų, skirtų parduoti galutiniams naudotojams regionuose, kuriuose yra ypatingos ekologinės ir klimato sąlygos;

- (57) siekiant užtikrinti aiškumą ir suderintą požiūrį rengiant ir įgyvendinant nenumatytų atvejų planus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nurodant elementus, kurie gali būti įtraukti į nenumatytų atvejų planą pagal šį reglamentą;
- (58) siekiant padidinti profesionaliųjų veiklos vykdytojų registravimo sistemos ir kompetentingų institucijų vykdomos oficialios priežiūros patikimumą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant procedūrą, pagal kurią profesionalusis veiklos vykdytojas teikia prašymą licencijai gauti ir patvirtinama atitiktis taikytiniems reikalavimams;

- (59) siekiant įgyvendinti 2021 m. kovo 9 d. Komisijos komunikato „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ tikslą – užtikrinti, kad perėjimas prie skaitmeninių technologijų būtų naudingas žmonėms ir įmonėms, – ir atsižvelgti į techninius pokyčius paslaugų skaitmenizavimo srityje, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant taisykles dėl pagrindinių veiksmų, susijusių su sėklinės bazės patvirtinimo ir MDM gamybos reikalavimų patikrinimu, po kurio išduodami pagrindiniai sertifikatai, oficialios etiketės ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentai, skaitmeninio registravimo, ir dėl centralizuotos platformos, jungiančios visas valstybes nares ir Komisiją, sukūrimo;
- (60) ypač svarbu, kad atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹¹ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

¹¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

- (61) siekiant užtikrinti proporcingą požiūrį, neturėtų būti reikalaujama, kad prekiaujant nedideliais sėklų kiekiais būtų laikomasi tam tikrų reikalavimų. Siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti, kas atskirų rūšių sėklų kiekis laikomas nedideliu, kad joms būtų netaikomi tam tikri prekybos reikalavimai;
- (62) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir užtikrinti, kad įgalioti profesionalieji veiklos vykdytojai tinkamai ir nuosekliai vykdytų sėklinės bazės, skirtos gaminti MDM genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslu, patvirtinimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl konkrečių sąlygų, pagal kurias vertinama, ar profesionalieji veiklos vykdytojai atitinka reikalavimus, kad jiems būtų leidžiama patvirtinti sėklinę bazę, ir dėl patvirtinimo vieneto duomenų perdavimo kompetentingai institucijai sąlygų;
- (63) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir spręsti MDM bendros pasiūlos laikinų sunkumų klausimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai suteikti leidimą vienai ar daugiau valstybių narių laikinai leisti prekiauti MDM, atitinkančia mažiau griežtus reikalavimus, nei nustatyti šiame reglamente, arba gauta iš sėklinės bazės, atitinkančios ne tokius griežtus reikalavimus, nei nustatyti šiame reglamente;

- (64) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir palengvinti pagrindinių sertifikatų atpažįstamumą bei naudojimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti pagrindinio sertifikato turinį ir pavyzdį, taip pat nustatyti taisykles dėl mechanizmų ir techninių priemonių, skirtų užtikrinti, kad būtų išduodami tikslūs ir patikimi pagrindiniai sertifikatai ir užkertamas kelias sukčiavimo rizikai, dėl procedūrų, kurių reikia laikytis panaikinant pagrindinius sertifikatus ir išduodant pakaitinius sertifikatus, pagrindinių sertifikatų patvirtintų kopijų gamybos taisykles ir elektroninių sertifikatų išdavimo ir elektroninių parašų naudojimo taisykles;
- (65) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir suderintą ženklavimo ir informacijos apie MDM teikimo sistemą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti oficialios etiketės ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumento formatą, dydį, pavidalą ir spalvą visų arba konkrečių kategorijų MDM. Nustatydama spalvą, Komisija turėtų atsižvelgti į EBPO miško sėklų ir augalų schemeje pateiktas taisykles ir nuostatas. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taisykles dėl spalvos taikyti tada, kai jų nuožiūra tai tikslinga;

- (66) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir atsižvelgti į pokyčius, susijusius su MDM sektoriaus skaitmeninimu, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti technines elektroninių pagrindinių sertifikatų, elektroninių oficialių etikečių ir elektroninių profesionaliųjų veiklos vykdytojų dokumentų išdavimo priemones;
- (67) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir užtikrinti, kad profesionalieji veiklos vykdytojai patvirtintų kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ sėklinę bazę, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su tokio patvirtinimo suteikimu, laikantis tam tikrų sąlygų;
- (68) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir teisingą nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su kategorijos „išbandyta“ MDM gamybai skirtos sėklinės bazės laikinu patvirtinimu, taikymą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti didžiausią MDM vienetų skaičių ir didžiausią ploto, kuriam gali būti taikomas toks patvirtinimas, dydį;

- (69) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti sprendimus dėl laikinų eksperimentų organizavimo siekiant ieškoti geresnių alternatyvų šio reglamento reikalavimams, susijusiems su sėklinės bazės vertinimu ir patvirtinimu, taip pat su MDM gamyba ir prekyba ja;
- (70) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, kartu sudarant sąlygas įgyvendinti nacionalinius ar regioninius MDM gamybos ir prekybos ja metodus, ir siekiant gerinti atitinkamos MDM kokybę, apsaugoti aplinką arba prisidėti prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir miško ekosistemų atkūrimo, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai valstybėms narėms suteikti leidimą tam tikromis sąlygomis priimti griežtesnius ar papildomus sėklinės bazės patvirtinimo ir MDM gamybos reikalavimus, apriboti kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM gamybai skirtos sėklinės bazės patvirtinimą arba visoje savo teritorijoje arba jos dalyje uždrausti sėjos ar sodinimo tikslu galutiniam naudotojui parduoti nurodytą MDM, jei ta MDM netinkama atitinkamos valstybės narės miškų ekologinėms sąlygoms ir atitinkamiems tikslams;

- (71) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti sprendimą, kad konkrečių genčių, rūšių ar kategorijų MDM ir, kai tinkama, iš konkrečių rūšių sėklinės bazės arba konkretaus kilmės rajono gauta MDM, pagaminta trečiojoje šalyje, atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiems MDM, kuri gaminama ir kuria prekiaujama Sąjungoje;
- (72) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti tam tikras taisykles dėl oficialios kontrolės, kuria siekiama patikrinti, ar laikomasi MDM taisyklių, vykdymo vienodos praktinės tvarkos;
- (73) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti techninį formatą, be kita ko, kiek tai susiję su skaitmeniniu pateikimu ir apdorojimu, naudotiną ataskaitoms, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai, apie per metus sertifikuotos MDM kiekius pagal kategoriją, priimtų nenumatytų atvejų planų skaičių, prieinamas ir aktualias svetaines bei miško želdintojų žinynus, iš trečiųjų valstybių importuotos MDM kiekius pagal gentis ir rūšis, nuobaudas ir registruotų profesionalių veiklos vykdytojų skaičių;

- (74) pagal šį reglamentą Komisijai suteikiamais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹²;
- (75) visoje Sąjungoje turėtų būti leidžiama prekiauti tik sveika MDM. MDM, kuria prekiaujama pagal šį reglamentą, taip pat turėtų atitikti taisykles, nustatytas arba numatytas atitinkamose Reglamento (ES) 2016/2031 nuostatose dėl Sąjungos karantininių kenkėjų, saugomų zonų karantininių kenkėjų ir Sąjungos reguliuojamų nekarantininių kenkėjų, ir priemonės, priimtas pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį;
- (76) nekarantininiai kenkėjai yra kenkėjai, kuriems netaikomas Reglamentas (ES) 2016/2031. Jų gali pasitaikyti gaminant MDM ir kai MDM ilgą laiką laikoma esant pernelyg didelei drėgmei ar drėgnumui. Todėl jų kiekis MDM, kuria prekiaujama, turėtų būti toks mažas, kad nebūtų daromas joks neigiamas poveikis jos kokybei;
- (77) siekiant padidinti taisyklių dėl MDM nuoseklumą su Reglamento (ES) 2016/2031 taisyklėmis dėl augalų pasų, turėtų būti leidžiama MDM oficialią etiketę naudoti kartu su augalo pasu;

¹² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (78) dėl MDM sektoriaus ypatumų tikslinga šiame reglamente nustatyti atskiras nuostatas dėl MDM oficialios kontrolės. Siekiant užtikrinti, kad MDM oficiali kontrolė būtų nuosekliai taikoma visose valstybėse narėse, sukurti sinergijas su oficialios kontrolės sistema panašiuose sektoriuose, visų pirma augalų sveikatos sektoriuje, ir sudaryti sąlygas valstybėms narėms naudotis esamomis priemonėmis ir įrankiais, pavyzdžiui, IMSOC, tikrinant, ar laikomasi MDM taisyklių, prireikus kartu su atitinkamomis Reglamento (ES) 2017/625 nuostatomis turėtų būti taikomos ir šio reglamento nuostatos dėl oficialios kontrolės;
- (79) susitariama, kad valstybių narių kompetentingos institucijos, kurioms pavesta vykdyti užduotis pagal šį reglamentą, taip pat gali būti pagal Reglamento (ES) 2017/625 4 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos, ir todėl jos gali būti atsakingos už oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos organizavimą kitose srityse;
- (80) todėl reglamentai (ES) 2016/2031 ir (ES) 2017/625 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (81) dėl teisinio aiškumo ir skaidrumo Direktyva 1999/105/EB turėtų būti panaikinta;

- (82) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. užtikrinti suderintą požiūrį į MDM gamybą ir prekybą ja, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo poveikio, sudėtingumo ir tarptautinio poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti. Atsižvelgiant į tai ir jei reikia, šiame reglamente nustatomos nukrypti leidžiančios nuostatos arba konkretūs reikalavimai, susiję su tam tikrų rūšių MDM ir profesionaliaisiais veiklos vykdytojais;
- (83) atsižvelgiant į laiką ir išteklius, kurių reikia, kad kompetentingos institucijos ir profesionalieji veiklos vykdytojai prisitaikytų prie naujų šiame reglamente nustatytų reikalavimų, šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos];
- (84) siekiant išvengti bet kokių MDM gamybos ir prekybos ja sutrikimų Sąjungoje, MDM, pagaminta iki ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos] laikantis Direktyvos 1999/105/EB arba nacionalinių taisyklių, turėtų būti leidžiama toliau prekiauti, kol bus išnaudotos atitinkamos atsargos. Dėl tos pačios priežasties MDM, pagaminta laikantis Direktyvos 1999/105/EB, turėtų būti leidžiama toliau prekiauti turint pagal tą direktyvą išduotą pagrindinį sertifikatą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl miško dauginamosios medžiagos (toliau – MDM) gamybos prekybos tikslais ir dėl prekybos MDM.

Visų pirma, šiuo reglamentu nustatomi reikalavimai dėl MDM gamybai skirtos sėklinės bazės kilmės vietos, tokios sėklinės bazės patvirtinimo ir jos registravimo, taip pat reikalavimai, susiję su MDM atsekamumu, oficialia kontrole, MDM kategorijomis, MDM tapatybe ir kokybe, sertifikavimu, ženkliniu, pakavimu, importu, profesionaliaisiais veiklos vykdytojais ir nacionaliniais nenumatytų atvejų planais.

2 straipsnis

Taikymo sritis ir tikslai

1. Šis reglamentas taikomas MDM, priklausančios I priede išvardytoms medžių rūšims ir jų hibridams, gamybai prekybos tikslais ir prekybai ja.

Šio reglamento tikslais hibridai laikomi I priede išvardytų medžių rūšių hibridais, jei į jį įtraukta bent viena iš tėvinių rūšių.

2. Šio reglamento tikslai – prisidėti prie atsparių miškų išlaikymo, atkūrimo ir įveisimo, miškų ekosistemų atkūrimo ir miškų biologinės įvairovės, taip pat remti miškų ekosistemines paslaugas ir kitą medžių sodinimo veiklą, visų pirma užtikrinant:
 - a) tvarią aukštos kokybės MDM gamybą, prekybą ja ir jos atsekamumą Sąjungoje;
 - b) tinkamą MDM vidaus rinkos veikimą;
 - c) paramą tvariai medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamybai;
 - d) paramą genetinių miško medžių išteklių išsaugojimui;
 - e) MDM indėlį švelninant klimato kaitą, pritaikant miškus prie klimato kaitos ir apsaugant nuo dirvožemio erozijos.
3. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priede pateiktas sąrašas, atsižvelgiant į:
 - a) ekologinius pokyčius, įskaitant medžių rūšių ir jų paplitimo arealų pokyčius dėl klimato kaitos;

b) bet kokius mokslo ar technikos žinių pokyčius.

Tais deleguotaisiais aktais medžių rūšys įtraukiamos į I priede pateiktą sąrašą tik tuo atveju, jei tos rūšys atitinka vieną ar daugiau iš šių kriterijų:

- a) joms tenka reikšminga MDM gamybos Sąjungoje dalis pagal plotą ir ekonominę vertę;
- b) jomis prekiaujama kaip MDM bent dviejose valstybėse narėse, arba
- c) jos laikomos svarbiomis prisitaikant prie klimato kaitos ir išsaugant genetinius miško medžių išteklius.

Tais deleguotaisiais aktais medžių rūšys pašalinamos iš I priede pateikto sąrašo, kai tos rūšys nebeatitinka nė vieno iš šios dalies antroje pastraipoje nustatytų kriterijų.

4. Šis reglamentas netaikomas šiai medžiagai:

- a) sėkloms ir kitai augalų dauginamajai medžiagai, kurioms taikomos Tarybos direktyvos 66/401/EEB¹³, 66/402/EEB¹⁴, 68/193/EEB¹⁵, 2002/53/EB¹⁶, 2002/54/EB¹⁷, 2002/55/EB¹⁸, 2002/56/EB¹⁹, 2002/57/EB²⁰, 2008/72/EB²¹ ir 2008/90/EB²²;

-
- ¹³ 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 66/401/EEB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla (OL 125, 1966 7 11, p. 2298, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1966/401/oj>).
- ¹⁴ 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla (OL 125, 1966 7 11, p. 2309, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1966/402/oj>).
- ¹⁵ 1968 m. balandžio 9 d. Tarybos direktyva 68/193/EEB dėl prekybos vynmedžių dauginimo medžiaga (OL L 93, 1968 4 17, p. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/193/oj>).
- ¹⁶ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL L 193, 2002 7 20, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/53/oj>).
- ¹⁷ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/54/EB dėl prekybos runkelių sėkla (OL L 193, 2002 7 20, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/54/oj>).
- ¹⁸ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla (OL L 193, 2002 7 20, p. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/55/oj>).
- ¹⁹ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/56/EB dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis (OL L 193, 2002 7 20, p. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/56/oj>).
- ²⁰ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL L 193, 2002 7 20, p. 74, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/57/oj>).
- ²¹ 2008 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 2008/72/EB dėl prekybos daržovių dauginamąja ir sodinamąja medžiaga, išskyrus sėklą, (OL L 205, 2008 8 1, p. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/72/oj>).
- ²² 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos direktyva 2008/90/EB dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais (OL L 267, 2008 10 8, p. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/90/oj>).

- b) dekoratyvinių augalų dauginamajai medžiagai, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 98/56/EB²³ 2 straipsnio 1 punkte;
- c) MDM, pagamintai tik eksportui į trečiąsias valstybes, jei ji taip identifikuojama;
- d) MDM, naudojamai tik oficialiems tyrimams, mokslo tikslais arba selekcijai, jei ji taip identifikuojama taikant ženklinimo ir atsekamumo priemones;
- e) MDM, dėl kurios sudarytos valymo, dezinfekavimo, apdorojimo ir transportavimo paslaugų sutartys, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - i) paslaugų teikėjas neįgyja nei tos MDM, nei gautos produkcijos nuosavybės teisės,
 - ii) užtikrinamas MDM atsekamumas,
 - iii) gavęs prašymą, MDM gaminantis profesionalusis veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai pateikė su paslaugų teikėju sudarytos sutarties atitinkamų dalių, įskaitant reikalavimus ir sąlygas, kuriuos turi atitikti pagal tą sutartį tiekiamą MDM, kopiją, ir

²³ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/56/EB dėl prekybos dekoratyvinių augalų dauginamąja medžiaga (OL L 226, 1998 8 13, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/56/oj>).

- iv) paslaugų teikėjas yra įregistruotas 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytame registre.

Pirmos pastraipos iv punkte nustatyta sąlyga netaikoma transporto paslaugų teikėjams.

- 5. Į I priedą neįtrauktų medžių rūšių ir jų hibridų atžvilgiu valstybės narės savo teritorijoje gali imtis šiame reglamente numatytoms priemonėms lygiaverčių arba už jas griežtesnių ar ne tokių griežtų priemonių. Hibridai laikomi į I priedą neįtrauktų medžių rūšių hibridais, jei į jį neįtraukta nė viena iš tėvinių rūšių.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) miško dauginamoji medžiaga arba MDM – I priede išvardintų medžių rūšių ir jų hibridų sėklinė medžiaga, augalų dalys ir sodmenys, skirti miškui įveisti, atkurti, mišrinti medyne, kitai medžių sodinimo veiklai ir tiesioginei sėjai bent vienu iš šių tikslų:
 - a) daugiafunkcinei miškininkystei,

- b) medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamybai, arba
 - c) genetinių miško medžių išteklių išsaugojimui;
- 2) sėklinė medžiaga – kankorėžiai, sudėtiniai vaisiai, vaisiai ir sėklos, iš kurių auginami sodmenys arba kurie naudojami tiesioginei sėjai;
 - 3) sodmenys – augalai arba augalo dalys, skirti augalams dauginti, taip pat iš sėklinės medžiagos, augalų dalių arba iš savaime atželiančių augalų išauginti augalai;
 - 4) augalų dalys – stiebo auginiai, su šaknimis arba be jų, lapų auginiai ir šaknų auginiai, eksplantai arba gemalai mikrodauginimui, pumpurai, atlankos, šaknys, skiepūgliai ir visos kitos sodmenims išauginti naudojamos augalo dalys;
 - 5) miško įveisimas – miško sukūrimas apsodinant arba tikslingai apsėjant, įskaitant regionui pritaikiusių rūšių medžių sodinimą arba tikslinį sėjimą, žemėje, kuri iki tol buvo naudojama kitai paskirčiai, ne miško žemę paverčiant miško žeme;
 - 6) miško atkūrimas – miško atkūrimas plote, kuriame prieš tai miškas augo, apsodinant, tikslingai apsėjant, naudojant vegetatyvinį dauginimą arba natūraliai miškui atželiant miško žemėje;

- 7) sėklinė bazė – bet kuris iš šių VI priede pateiktoje lentelėje nurodytų dalykų: sėklų šaltiniai, medynai, sėklinės plantacijos, šeimos tėvai, klonai arba klonų rinkiniai;
- 8) sėklų šaltinis – apibrėžtoje vietovėje augantys medžiai, nuo kurių renkama MDM;
- 9) medynas – aiškiai atskirta medžių populiacija, kurios sudėtis yra pakankamai vienoda;
- 10) sėklinė plantacija – atrinktų medžių želdiniai, kuriuose identifikuotas kiekvieno medžio klonas arba šeima, ir tie želdiniai atskirti ar tvarkomi taip, kad juose augantys augalai nebūtų apdulkinami už jų ribų augančių šaltinių arba toks apdulkinimas būtų sumažintas, ir kurie tvarkomi taip, kad būtų dažnai gaunamas gausus lengvai surenkamas sėklinės medžiagos derlius;
- 11) šeimos tėvai – palikuoniams gauti naudojami medžiai, kai vienas identifikuotas motininis medis dirbtinai apdulkinamas arba kai jis laisvai apsidulkina tėvo (tikrojo sibo) žiedadulkėmis arba keleto identifikuotų ar neidentifikuotų tėvų (pusiau sibo) žiedadulkėmis;
- 12) klonas – atskiras individas arba individų (rametų) grupė, vegetatyvinio dauginimo priemonėmis, pavyzdžiui, auginiais, mikrodauginimu, skiepijimu, atlankomis arba augalo padalinimo būdu, kilę iš vieno motininio medžio (orteto) arba gauti iš ląstelių linijų;
- 13) klonų rinkinys – apibrėžtų proporcijų identifikuotų klonų rinkinys;

- 14) patvirtinimo vienetas – visas sėklinės bazės objekto plotas, skirtas MDM gamybai, arba vienas ar daugiau sėklinės bazės individų, skirtų MDM gamybai, kuri patvirtino kompetentingos institucijos;
- 15) siunta – bet kuri sėklų, sėklinės medžiagos, sodmenų arba augalų dalių siunta;
- 16) sėklų siunta – iš patvirtintos sėklinės bazės surinktų ir vienodai apdorotų sėklų rinkinys;
- 17) sodmenų siunta – iš vienos sėklų siuntos arba iš vegetatyviniu būdu padaugintų sodmenų, kurie išauginti aiškiai atskiriamame plote vienodomis apdorojimo sąlygomis, augalų rinkinys;
- 18) sėklinės medžiagos siunta – iš patvirtintos sėklinės bazės surinktos ir vienodai apdorotos sėklinės medžiagos rinkinys;
- 19) augalų dalių siunta – vienodai surinktų ir apdorotų augalų dalių rinkinys;
- 20) siuntos kodas – siuntos identifikavimo kodas;
- 21) kilmė – vietovės, kurioje auga atitinkamas sėklų šaltinis arba medynas, pavadinimas;

- 22) kilmės rajonas – vietovė arba vietovių grupė, kurioje susiklostė beveik vienodos ekologinės sąlygos ir kuriose randami panašių fenotipinių arba genetinių savybių medynai arba sėklų šaltiniai, atsižvelgiant, kai tinkama, į aukštį virš jūros lygio;
- 23) autochtoninis sėklų šaltinis arba medynas – sėklų šaltinis arba medynas, kuris nepertraukiamai ir natūraliai atžėlė arba kuris buvo dirbtinai atželdintas naudojant MDM, surinktą nuo tame pačiame sėklų šaltinyje ar medyne arba kituose autochtoniniuose sėklų šaltiniuose arba medynuose, esančiuose artimoje kaimynystėje nuo to sėklų šaltinio arba medyno, augančių medžių;
- 24) vietinis sėklų šaltinis arba medynas – sėklų šaltinis arba medynas, esantis tam tikrame kilmės rajone ir yra atitinkamos rūšies natūralaus paplitimo arealo dalis, išaugintas iš sėklų arba padaugintas vegetatyviniu būdu, kurio kilmės vieta yra tame pačiame kilmės rajone;
- 25) kilmės vieta:
- a) autochtoninio sėklų šaltinio arba medyno atveju – vietovė, kurioje auga medžiai,
 - b) neautochtoninio sėklų šaltinio arba medyno atveju – vietovė, iš kurios sėklos arba augalai iš pradžių buvo įvežti,
 - c) sėklinės plantacijos atveju – vietovės, kuriose iš pradžių augo ją sudarantys motininiai medžiai, pavyzdžiui, jų kilmės rajonai ar kita svarbi geografinė informacija,

- d) šeimos tėvų atveju – vietovės, kuriose iš pradžių augo juos sudarantys motininiai medžiai, pavyzdžiui, jų kilmės rajonai ar kita svarbi geografinė informacija,
 - e) klonų atveju – vietovė, kurioje auga arba iš pradžių augo arba buvo surastas ar pasirinktas ortetas arba ląstelių linija,
 - f) klonų rinkinio atveju – vietovės, kuriose auga arba iš pradžių augo arba buvo surasti ar pasirinkti ortetai arba ląstelių linijos;
- 26) sėklinės bazės vieta – atitinkamai kiekvienos MDM kategorijos sėklinės bazės geografinė vieta arba geografinė (-ės) padėtis (-ys);
- 27) etaloninė medžiaga – augalas, augalų grupė, MDM, DNR medžiaga arba klonų ar klonų (jei tai klonų rinkinys) genetinė informacija, kuri naudojama kaip pagrindinė medžiaga atitinkamo klonų ar klonų tapatybei patikrinti;
- 28) profesionalusis veiklos vykdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, profesionaliai atsakingas už MDM gamybą ir (arba) prekybą ja;
- 29) gamyba – visi MDM siuntų gavybos prekybos tikslais etapai, įskaitant sėklinės medžiagos surinkimą ir perdėmimą, sėklų ruošimą, sodmenų auginimą, priežiūrą ir iškasimą, sėklų ir sodmenų sandėliavimą, dauginimą vegetatyviniu būdu, rūšiavimą, siuntų sudarymą, platinimą ir išsiuntimą minėtais etapais;

- 30) prekyba – su MDM susiję veiksmai, kuriuos nemokamai arba už užmokestį atlieka profesionalusis veiklos vykdytojas:
- a) pardavimas, laikymas ar siūlymas parduoti arba bet koks kitas būdas perduoti, platinti arba išsiųsti pardavimo tikslu Sąjungoje, arba
 - b) importavimas į Sąjungą;
- 31) kompetentinga institucija:
- a) valstybės narės centrinė arba regioninė institucija, atsakinga už oficialios kontrolės organizavimą, sėklinės bazės registravimą, MDM sertifikavimą, profesionalių veiklos vykdytojų registravimą ir kitą oficialią veiklą, susijusią su MDM gamyba ir prekyba ja,
 - b) bet kuri kita institucija, kuriai pagal Sąjungos teisę buvo suteikta a punkte nurodyta atsakomybė,
 - c) kai taikytina, trečiosios valstybės institucija, kuri yra a punkte nurodytos institucijos atitikmuo;
- 32) įgaliotoji įstaiga – atskiras juridinis asmuo, kuriam kompetentinga institucija yra pavedusi atlikti tam tikras oficialios kontrolės užduotis arba tam tikras su kita oficialia veikla susijusias užduotis;
- 33) kategorija – MDM klasifikacija pagal kriterijus „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“;

- 34) kategorija „šaltinio tapatybė nustatyta“ – kategorija, kuriai priskiriama MDM, gauta iš sėklinės bazės, kuri yra viename kilmės rajone esantis sėklų šaltinis arba medynas ir kuri atitinka II priede nustatytus reikalavimus;
- 35) kategorija „atrinkta“ – kategorija, kuriai priskiriama MDM, gauta iš sėklinės bazės, kuri yra viename kilmės rajone augantis medynas, atrinktas populiacijos lygiu, ir kuri atitinka III priede nustatytus reikalavimus;
- 36) kategorija „atitinkanti kokybės reikalavimus“ – kategorija, kuriai priskiriama MDM, gauta iš sėklinės bazės, kurią sudaro sėklinė plantacija, šeimos tėvai, klonai arba klonų rinkiniai, kurių sudedamosios dalys atrinktos individualiai, ir kuri atitinka IV priede nustatytus reikalavimus;
- 37) kategorija „išbandyta“ – kategorija, kuriai priskiriama MDM, gauta iš sėklinės bazės, kurią sudaro medynai, sėklinės plantacijos, šeimos tėvai, klonai arba klonų rinkiniai, kai tos MDM pranašumas įrodytas lyginamaisiais bandymais arba MDM pranašumas apskaičiuotas remiantis sėklinės bazės sudedamųjų dalių genetiniu vertinimu, ir kuri atitinka V priede nustatytus reikalavimus;
- 38) oficialus sertifikavimas – pagrindinio sertifikato arba oficialios etiketės išdavimo procedūra ir jų išdavimas pagal šį reglamentą;

- 39) oficiali kontrolė – veikla, kuria siekiama patikrinti, ar laikomasi šio reglamento, vykdoma kompetentingų institucijų, atsakingų už tos veiklos organizavimą, arba įstaigų ar fizinių asmenų, kuriems pavesta vykdyti tam tikras tos veiklos rūšis;
- 40) kita oficiali veikla – su sėklinės bazės patvirtinimu ir MDM gamyba bei prekyba ja susijusi veikla, išskyrus oficialią kontrolę, vykdoma kompetentingų institucijų arba įstaigų ar fizinių asmenų, kuriems pavesta atlikti tam tikras tos veiklos užduotis;
- 41) dokumentų patikra – pagrindinių sertifikatų ir kitų dokumentų patikrinimas;
- 42) genetiškai modifikuotas organizmas – genetiškai modifikuotas organizmas, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/18/EB 2 straipsnio 2 dalyje, išskyrus organizmus, gautus tos Direktyvos I priedo B dalyje nurodytais genetinio modifikavimo metodais;
- 43) NGM gautas augalas – NGM gautas augalas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 9 punkte;
- 44) naudojimo vietovė – kompetentingų institucijų apibrėžta vietovė, kurioje kategorijoms „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ priskirta MDM yra prisitaikiusi prie tos vietovės klimato ir ekologinių sąlygų;

⁺ LB: prašom įrašyti Reglamento dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamų maisto produktų bei pašarų numerį, kaip 35 konstatuojamojoje dalyje.

- 45) FOREMATIS – Komisijos miško dauginamosios medžiagos informacinė sistema;
- 46) savaiminis atžėlimas – miško atžėlimas vykstant natūraliems procesams, be kita ko, savaimė pasisėjant sėkloms, išaugant kelmų, šaknų atžaloms ar atžaloms iš nusvirusių šakų;
- 47) nekarantininiai kenkėjai – kenkėjai:
- a) kurie nėra nei Sąjungos karantininiai kenkėjai, saugomos zonos karantininiai kenkėjai ar Sąjungos reguliuojami nekarantininiai kenkėjai, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2016/2031, nei kenkėjai, kuriems taikomos pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį priimtose priemonės,
 - b) kurie aptinkami gaminant arba sandėliuojant MDM, ir
 - c) kurių buvimas daro nepriimtina neigiamą poveikį MDM kokybei ir nepriimtina ekonominį poveikį, susijusį su tos MDM naudojimu Sąjungoje.

II skyrius

Sėklinė bazė ir iš jos gauta MDM

4 straipsnis

MDM ruošti skirtos sėklinės bazės patvirtinimas

1. MDM ruošti gali būti naudojama tik kompetentingų institucijų patvirtinta sėklinė bazė.
2. Sėklinė bazė, skirta ruošti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“, patvirtinama, jei ji atitinka II priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta ruošti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „atrinkta“, patvirtinama, jei ji atitinka III priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta ruošti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“, patvirtinama, jei ji atitinka IV priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta ruošti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „išbandyta“, patvirtinama, jei ji atitinka V priede nustatytus reikalavimus.

Vertinimas, ar tenkinami II-V prieduose nustatyti sėklinės bazės patvirtinimo reikalavimai, atitinkamai apima apžiūrą, dokumentų patikrinimus, bandymus ir analizes. Taip pat gali būti taikomi kiti papildomi metodai, pavyzdžiui, biocheminiai ir molekuliniai metodai, jei jie yra tinkami to patvirtinimo tikslu.

Atsižvelgiant į klimato ir ekologines sąlygas, visų kategorijų sėklinė bazė vertinama pagal jos tvarumo savybes, kaip nustatyta II–V prieduose.

Sėklinė bazė tvirtinama nurodant patvirtinimo vienetą.

3. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II–V priedai.

Tais pakeitimais sėklinės bazės, skirtos ruošti MDM, patvirtinimo taisyklės pritaikomos atsižvelgiant į mokslo ar technikos žinių raidą, įskaitant biocheminių ir molekulinį metodų naudojimą, ir taikytinų tarptautinių standartų raidą.

4. Pagal 15 straipsnį į nacionalinį registrą įtraukiama tik patvirtinta sėklinė bazė. Ji registruojama nurodant patvirtinimo vienetą. Kiekvienas patvirtinimo vienetas tame nacionaliniame registre identifikuojamas pateikiant unikalią registro nuorodą.

5. Patvirtinus MDM ruošti naudojamą sėklinę bazę, priskiriamą kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“, kompetentingos institucijos ją pakartotinai ir reguliariai tikrina.
6. Jeigu sėklinė bazė nebeatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, jos patvirtinimas panaikinamas.

5 straipsnis

Prekybos MDM reikalavimai

1. Kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti (kokybės) reikalavimus“ arba „išbandyta“ MDM Sąjungoje prekiaujama tik tuo atveju, jei:
 - a) prie jos pridedama oficiali etiketė (toliau – oficiali etiketė), kurią pagal 20 straipsnį išduoda:
 - i) kompetentingos institucijos, arba
 - ii) profesionalusis veiklos vykdytojas, oficialiai prižiūrint kompetentingoms institucijoms;
 - b) ji atitinka 2 dalies nuostatas;
 - c) prie jos pridedamas pagal 20 straipsnį išduotas profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas (toliau – profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas), ir

- d) ji neužkrėsta nekarantiniais kenkėjais ir ji neturi jų sukeltų simptomų, arba tokių kenkėjų ant tos MDM yra tiek mažai, kad tie kenkėjai nedaro neigiamo poveikio jos kokybei.

2. Profesionalieji veiklos vykdytojai prekiauja MDM laikydamiesi šių taisyklių:

- a) iš I priede išvardytų medžių rūšių ir jų natūralių hibridų gauta MDM prekiaujama tik jei ji priskiriama kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“ ir gauta iš sėklinės bazės, patvirtintos pagal 4 straipsnį;
- b) iš I priede išvardytų medžių rūšių dirbtinių hibridų gauta MDM prekiaujama tik jei ji priskiriama kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“ ir gauta iš sėklinės bazės, patvirtintos pagal 4 straipsnį;
- c) iš I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų gauta MDM, kurios sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų, be kita ko, 2 kategorijos NGM gautų augalų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 14 punkte, arba kuri yra iš jų sudaryta, prekiaujama tik tuo atveju, jei:
 - i) ji priskiriama kategorijai „išbandyta“,
 - ii) ji gauta iš sėklinės bazės, patvirtintos pagal 4 straipsnį, ir

⁺ LB: prašom įrašyti Reglamento dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamų maisto produktų bei pašarų numerį, kaip 35 konstatuojamojoje dalyje.

- iii) ją leidžiama auginti Sąjungoje pagal Direktyvos 2001/18/EB 19 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 7 ir 19 straipsnius arba, kai taikytina, pagal Reglamento (ES) 2026/...⁺ III skyrių ir tas auginimas nedraudžiamas atitinkamoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2001/18/EB 26b straipsnį;
- d) iš I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų gauta MDM, kurios sudėtyje yra 1 kategorijos NGM gautų augalų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 13 punkte, arba kuri yra iš jo sudaryta, prekiaujama tik tuo atveju, jei:
 - i) ji priskiriama kategorijai „išbandyta“,
 - ii) ji gauta iš sėklinės bazės, patvirtintos pagal šio reglamento 4 straipsnį, ir
 - iii) augalui pripažintas 1 kategorijos NGM gauto augalo statusas pagal Reglamento (ES) 2026/...⁺ 6 arba 7 straipsnį arba jis yra tokio augalo ar augalų palikuonis;

⁺ LB: prašom įrašyti Reglamento dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamų maisto produktų bei pašarų numerį, kaip 35 konstatuojamojoje dalyje.

- e) MDM, kuria prekiaujama pagal šį reglamentą, turi atitikti taisykles, nustatytas arba numatytas atitinkamose Reglamento (ES) 2016/2031 nuostatose dėl Sąjungos karantininių kenkėjų, saugomų zonų karantininių kenkėjų ir Sąjungos reguliuojamų nekarantininių kenkėjų, ir priemonės, priimtos pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį.

3. Sėklų siuntų atveju iš I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų gauta MDM prekiaujama laikantis šio straipsnio 2 dalies ir pateikiant šią informaciją:

- a) švarumas, matuojamas švarių sėklų, kitų sėklų ir inertinės medžiagos svorio procentine dalimi;
- b) švarių sėklų daigumo procentas arba, tais atvejais, kai daigumo bandymo atlikti neįmanoma ar tai būtų praktiškai nepagrįsta, gyvybingų švarių sėklų procentas, nustatytas naudojant nurodytą metodą;
- c) 1 000 švarių sėklų svoris;
- d) produkto, kuris parduodamas kaip sėklos, daigių sėklų skaičius kilograme arba litre arba, jeigu jo nustatyti neįmanoma ar praktiškai nepagrįsta, gyvybingų sėklų skaičius kilograme arba litre;

e) dirbtinių hibridų atveju – hibridų procentinė dalis.

Nedidelių kiekių atveju šios dalies pirmos pastraipos b, d ir e punktuose nustatytų reikalavimų vykdyti neprivaloma.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma, kas atskirų rūšių atveju yra nedidelis kiekis, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
5. Nukrypstant nuo 3 dalies, kai būtina greitai gauti einamojo sezono derliaus sėklų, MDM gali būti parduodama pirmajam pirkėjui prieš užbaigiant 3 dalies pirmos pastraipos b ir d punktuose nustatytą daigumo tyrimą. Profesionalusis veiklos vykdytojas kuo skubiau informuoja pirkėją apie 3 dalies pirmos pastraipos b ir d punktuose nustatytų sąlygų įvykdymą. Profesionalusis veiklos vykdytojas, ketinantis pasinaudoti šioje dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata, apie tokį ketinimą praneša kompetentingoms institucijoms pateikdamas vienkartinį pranešimą.
6. Iš skirtingų tipų sėklinės bazės gautos MDM kategorijos, kuriomis galima prekiauti, išdėstytos VI priedo lentelėje.

7. Komisijai pagal 31 straipsnio 2 dalį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies pakeičiama VI priede pateikta lentelė.

Tais pakeitimais, siekiant atsižvelgti į mokslo ar technikos žinių pokyčius ir taikytinų tarptautinių standartų raidą, pritaikomos iš skirtingų tipų sėklinės bazės gautos MDM kategorijos, kuriomis galima prekiauti.

6 straipsnis

Sėklinės bazės patvirtinimas genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 dalies, kompetentingos institucijos gali leisti profesionaliesiems veiklos vykdytojams patvirtinti sėklinę bazę MDM ruošai genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais.

Tiems profesionaliems veiklos vykdytojams taikomi 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti reikalavimai.

2. Norėdamas gauti leidimą pagal 1 dalį, profesionalusis veiklos vykdytojas turi:
 - a) turėti reikiamų žinių, kad galėtų įvertinti, ar laikomasi 4 straipsnio 2 dalyje ir II-V prieduose nustatytų reikalavimų;

- b) turėti kvalifikaciją arba įdarbinti kvalifikuotus darbuotojus, kad būtų užtikrintas 4 straipsnio 2 dalyje ir II–V prieduose nustatytų reikalavimų laikymasis;
- c) gebėti įvertinti atitinkamos sėklinės bazės genetinės įvairovės lygį, vykdyti sėklinės bazės patvirtinimo kritinių aspektų stebėjimą ir saugoti tos stebėsenos rezultatų įrašus.

3. Profesionalieji veiklos vykdytojai, kuriems suteiktas leidimas pagal 1 dalį, užtikrina, kad sėklinė bazė būtų patvirtinta nurodant patvirtinimo vienetą laikantis II–V prieduose nustatytų genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo reikalavimų. Jie kompetentingai institucijai pateikia išsamią informaciją apie tą patvirtinimo vienetą.

Kompetentinga institucija, patikrinusi, ar laikomasi 4 straipsnio 2 dalyje ir II–V prieduose nustatytų reikalavimų, priima sprendimą dėl patvirtintos sėklinės bazės įtraukimo į nacionalinį registrą pagal 15 straipsnį genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais.

4. Jeigu profesionalusis veiklos vykdytojas nebeatitinka šio straipsnio 1 dalies antros pastraipos arba 2 dalies reikalavimų, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimas panaikinamas arba pakeičiamas taikant 12 straipsnį.

5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos konkrečios sąlygos, pagal kurias vertinamas profesionaliųjų veiklos vykdytojų tinkamumas būti įgaliotiems patvirtinti sėklinę bazę, taip pat patvirtinimo vieneto duomenų pateikimo kompetentingai institucijai sąlygos.

Tuose įgyvendinimo aktuose atsižvelgiama į taikytinų tarptautinių standartų raidą. Jie priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 straipsnis

Laikinas leidimas prekiauti MDM, atitinkančia ne tokius griežtus reikalavimus arba gauta iš sėklinės bazės, atitinkančios ne tokius griežtus reikalavimus

1. Kilus laikiniems MDM, atitinkančios šio reglamento reikalavimus, tiekimo vienoje ar daugiau valstybių narių sunkumams, kurių negalima išspręsti pasitelkiant tiekimą iš Sąjungos, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais vienai ar daugiau valstybių narių suteikiamas leidimas laikinai leisti prekiauti MDM, atitinkančia ne tokius griežtus reikalavimus, nei nustatyti 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, 5 straipsnio 3 dalyje ir 8 straipsnyje, arba gauta iš sėklinės bazės, atitinkančios ne tokius griežtus reikalavimus, nei nustatyti II–V prieduose, su sąlyga, kad toks leidimas yra būtinas siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai.

Tuose įgyvendinimo aktuose nustatomos laikino leidimo sąlygos, t. y.:

- a) ilgiausia leidimo galiojimo trukmė, neviršijanti 12 mėnesių;
- b) pareigos, susijusios su oficialia leidimą naudojančių profesionaliųjų veiklos vykdytojų kontrole;
- c) valstybės narės, kurioms suteikiamas leidimas;
- d) kiekvienos valstybės narės atitinkamos teritorijos, profesionalieji veiklos vykdytojai arba rūšys, kaip tinkama;
- e) teritorija, kurioje gali būti prekiaujama MDM;
- f) prireikus, kitos prekybos sąlygos kiekvienai valstybei narei, ir
- g) kategorijos, kurioms taikomas leidimas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Prie MDM, kuriai pagal šio straipsnio 1 dalį taikomas laikinas leidimas, pridedama oficiali etiketė ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas. Be to, tame profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente nurodoma, kad atitinkama MDM atitinka ne tokius griežtus reikalavimus, nei nustatyti 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, 5 straipsnio 3 dalyje ir 8straipsnyje, arba buvo gauta iš sėklinės bazės, atitinkančios ne tokius griežtus reikalavimus, kaip nustatyti II–V prieduose.

8 straipsnis

Specialieji reikalavimai, taikomi tam tikrų tipų, rūšių ir kategorijų MDM

Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas prireikus papildomas kiekvienam MDM tipui, rūšiai arba kategorijai tinkamais reikalavimais dėl:

- a) I priede išvardytų medžių rūšių sėklinės medžiagos, kiek tai susiję su rūšių švarumu;
- b) I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų augalų dalių kokybės, kiek tai susiję su bendrosiomis savybėmis, sveikata ir dydžiu;
- c) tuopoms (*Populus spp.*), išaugintoms iš stiebo auginių, su šaknimis ar be jų, taikomų išorės kokybės reikalavimų, kiek tai susiję su stiebo auginių, su šaknimis ar be jų, defektais ir minimaliais matmenimis;

- d) I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų sodmenų kokybės, kiek tai susiję su bendrosiomis savybėmis, sveikata, gyvybingumu ir fiziologine kokybe;
- e) sodmenų, skirtų parduoti naudotojams regionuose, kuriuose vyrauja specifinės ekologinės ir klimato sąlygos, kiek tai susiję su augalų defektais, dydžiu ir amžiumi ir, kai tikslinga, konteinerio dydžiu.

Tie deleguotieji aktai grindžiami patirtimi, įgyta taikant atitinkamus reikalavimus kiekvieno tipo, rūšies ar kategorijos MDM, kiek tai susiję su nuostatomis dėl tikrinimo, mėginių ėmimo, bandymų ir atskyrimo. Jais tie reikalavimai pritaikomi, kad būtų atsižvelgta į taikytinų tarptautinių standartų raidą, mokslo ar technikos žinių pokyčius arba klimato ir ekologinius pokyčius.

9 straipsnis

Nenumatytų atvejų planai

1. Kiekviena valstybė narė gali parengti vieną ar kelis nenumatytų atvejų planus, siekdamas užtikrinti, kad būtų pasirengusios ir pajėgios užtikrinti pakankamą MDM pasiūlą, kurios reikia miškui atkurti dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių, gaisrų, ligų, kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitokių nepalankių reiškinių nukentėjusiose vietovėse, kaip nustatyta nacionaliniuose rizikos vertinimuose, parengtuose pagal Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 6 straipsnio 1 dalį.

Tie nenumatytų atvejų planai gali būti rengiami dėl vienos ar daugiau šio reglamento I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų, kuriuos valstybė narė, atsižvelgdama į dabartines ir prognozuojamas klimato ir ekologines sąlygas, pripažino ekologiniu požiūriu svarbiais ir tinkamais nustatyti MDM trūkumo rizikai mažinti.

2. Į nenumatytų atvejų planą, atitinkamai atsižvelgiant į atitinkamų valstybių narių poreikius, gali būti įtraukti šie elementai:
 - a) didelio MDM trūkumo rizikos ir jos galimo poveikio žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatai bei aplinkai vertinimas, remiantis 1 dalyje nurodytu prognozuojamu medžių rūšių paplitimu ir, jei turima duomenų, klimato modeliavimu;
 - b) nenumatytų atvejų plano įgyvendinime dalyvaujančių subjektų vaidmenys, pareigos ir veiksmai, kurių turi imtis kompetentingos institucijos, profesionalieji veiklos vykdytojai ir kiti atitinkami subjektai, kad užtikrintų MDM tiekimą didelio MDM trūkumo atveju;
 - c) veiklos koordinavimas su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis, kai taikytina;

- d) išteklių ir darbuotojų, kurie turi būti laikomi parengtyje ir pasitelkiami didelio MDM trūkumo atveju, aprašymas;
 - e) paaiškinimas, kaip bus pasitelkiami ištekliai ir darbuotojai didelio MDM trūkumo atveju;
 - f) subjektų, dalyvaujančių didelio MDM trūkumo atveju, veiksmų koordinavimo aprašymas;
 - g) principai, susiję su atitinkama kompetentingų institucijų ir, kai tinkama, įstaigų, valdžios institucijų, laboratorijų, profesionalių veiklos vykdytojų ir kitų asmenų, nurodytų b punkte, darbuotojų kompetencija;
 - h) priemonės, kuriomis Komisija, valstybės narės, susiję suinteresuotieji subjektai ir pilietinė visuomenė informuojami apie didelį MDM trūkumą ir priemones, kurių imtasi tam trūkumui pašalinti;
 - i) didelio MDM trūkumo registravimo tvarka;
 - j) geografinių vietovių, kuriose atsirado didelis MDM trūkumas, ribų nustatymo metodai;
 - k) MDM tiekimo pažeidžiamumo nustatymas, įskaitant jo socialinį ir ekonominį poveikį, ir to pažeidžiamumo mažinimo priemones.
3. Valstybės narės peržiūri ir prireikus atnaujina savo nenumatytų atvejų planus, siekiant atsižvelgti į mokslo ar technikos žinių pokyčius, susijusius su medžių rūšių ir hibridų, kuriems taikomi tie planai, paplitimu.

4. Valstybės narės leidžia susipažinti su savo nenumatytų atvejų planais Komisijai, kitoms valstybėms narėms ir visiems susijusiems profesionaliesiems veiklos vykdytojams, juos paskelbdamos FOREMATIS.
5. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, apibrėžiant šio straipsnio 2 dalyje išvardytus elementus, siekiant padėti rengti ir įgyvendinti nenumatytų atvejų planus.

III skyrius

Profesionaliųjų veiklos vykdytojų registravimas bei leidimų jiems išdavimas ir kompetentingų institucijų atliekama oficiali priežiūra

10 straipsnis

Profesionaliųjų veiklos vykdytojų pareigos

1. Profesionalieji veiklos vykdytojai:
 - a) turi būti įsisteigę Sąjungoje;
 - b) kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jie vykdo su MDM gamyba ar prekyba ja susijusią veiklą, pagal Reglamento (ES) 2016/2031 66 straipsnį tokia jų veikla turi būti įregistruota to reglamento 65 straipsnyje nurodytame registre;

- c) turi būti asmeniškai pasiekiami arba paskirti kitą asmenį, kuris būtų asmeniškai pasiekiamas, kad būtų galima palaikyti ryšius su kompetentingomis institucijomis siekiant palengvinti oficialios kontrolės vykdymą.
2. Profesionalūs veiklos vykdytojai informuoja atitinkamą kompetentingą instituciją, jei jie daugiau nebevykdo veiklos, susijusios su MDM gamyba ir prekyba ja. Tokiu atveju kompetentinga institucija panaikina jų registraciją.
 3. Profesionalūs veiklos vykdytojai užtikrina MDM atsekamumą ir identifikavimą visais gamybos ir prekybos etapais, be kita ko, registruojant informaciją apie MDM tiekiančius profesionaliuosius veiklos vykdytojus ir profesionaliuosius veiklos vykdytojus ar naudotojus, kuriems tiekama MDM, taip pat pateikiant informaciją oficialioje etiketėje ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente. Profesionalusis veiklos vykdytojas įdiegia sistemą, kuria sudaromos sąlygos stebėti MDM atsekamumui ir identifikavimui aktualią informaciją savo pačių vykdomų patikrų ir oficialios kontrolės tikslais.
 4. 3 dalyje nurodyta informacija saugoma bent 10 metų užtikrinant, kad informacijos nebūtų galima suklastoti. Tas laikotarpis prasideda metų, kuriais buvo parengtas profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas, pabaigoje. Informacija gali būti saugoma skaitmeniniu būdu nuskaitoma forma. Valstybės narės gali reglamentuoti įrašų turinį ir reikalauti, kad įrašai būtų tik skaitmeniniai.

5. Profesionalieji veiklos vykdytojai, remdamiesi turimomis žiniomis ir duomenimis, sudaro palankesnes sąlygas naudotojams susipažinti su turima informacija apie MDM tinkamumą klimato ir ekologinėms sąlygoms. Prieš perduodant atitinkamą MDM, ta informacija potencialiam naudotojui pateikiama interneto svetainėse, miško želdintojų žinynuose ir kitomis tinkamomis priemonėmis.
6. Tiek, kiek to reikia oficialiai kontrolei vykdyti, profesionalieji veiklos vykdytojai, kompetentingoms institucijoms pareikalavus, kompetentingų institucijų darbuotojams suteikia prieigą prie:
 - a) jų valdomos įrangos, patalpų ir kitų vietų, įskaitant sėklines bazes;
 - b) savo kompiuterinių informacijos valdymo sistemų;
 - c) jų valdomos MDM;
 - d) savo dokumentų ir visos kitos susijusios informacijos.
7. Kai vykdoma oficiali kontrolė, profesionalieji veiklos vykdytojai padeda kompetentingų institucijų darbuotojams atlikti jų užduotis ir jiems atliekant savo užduotis bendradarbiauja su jais.

8. 6 ir 7 dalyse nustatytos profesionaliųjų veiklos vykdytojų pareigos taikomos ir tais atvejais, kai oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą vykdo įgaliotosios įstaigos ir fiziniai asmenys, kuriems pavesta atlikti tam tikras oficialios kontrolės užduotis arba tam tikras užduotis, susijusias su kita oficialia veikla.

11 straipsnis

Licencijos užsiimti MDM gamyba ir prekyba ja suteikimas oficialiai kompetentingos valdžios institucijos prižiūrimam profesionaliajam veiklos vykdytojui

1. Kompetentinga institucija, gavusi profesionaliojo veiklos vykdytojo prašymą, gali suteikti licenciją profesionaliajam veiklos vykdytojui, oficialiai prižiūrint tai kompetentingai institucijai, vykdyti visą arba tam tikrą veiklą, reikalingą MDM gamybai ir prekybai ja, ir išduoti tos MDM oficialią etiketę.

Kad atitiktų reikalavimus tokiai licencijai gauti, priklausomai nuo to, kokiai veiklai bus išduodama licencija, profesionalusis veiklos vykdytojas turi:

- a) turėti reikiamų žinių, kad laikytųsi 5 straipsnyje nustatytų reikalavimų;
- b) turėti kvalifikaciją arba įdarbinti kvalifikuotus darbuotojus, kad galėtų vykdyti vienos ar daugiau iš toliau nurodytų rūšių veiklą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 5 straipsnyje nustatytų reikalavimų:
 - i) patikrinimus,

- ii) mėginių ėmimą,
 - iii) bandymus;
 - c) būti nustatęs ir geba stebėti kritinius gamybos proceso taškus, kurie gali turėti įtakos MDM kokybei ir tapatybei, ir saugo šios stebėsenos rezultatų įrašus, ir
 - d) būti įdiegęs sistemas, kuriomis užtikrinama, kad būtų vykdomi reikalavimai dėl partijų pagal 19 straipsnį ir būtų išduota oficiali etiketė pagal 20 straipsnį.
2. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šio straipsnio 1 dalis papildoma nustatant vieną arba abu šiuos elementus:
- a) paraiškų licencijoms gauti, kurias turi pateikti profesionalusis veiklos vykdytojas, teikimo tvarka;
 - b) konkretūs veiksmai, kurių turi imtis kompetentinga institucija, kad patvirtintų, jog laikomasi šio straipsnio 1 dalies a–d punktų.

12 straipsnis

Profesionaliajam veiklos vykdytojui suteiktos licencijos panaikinimas arba pakeitimas

1. Jei profesionalusis veiklos vykdytojas, kuriam suteikta licencija pagal 11 straipsnį, nebeatitinka 10 straipsnio 1 dalies c punkte, 10 straipsnio 5 dalyje ir 11 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, kompetentinga institucija paprašo profesionaliojo veiklos vykdytojo per nustatytą laikotarpį imtis taisomųjų veiksmų.
2. Jeigu profesionalusis veiklos vykdytojas per nustatytą laikotarpį nesiima 1 dalyje nurodytų taisomųjų veiksmų, kompetentinga institucija nedelsdama atitinkamai panaikina arba iš dalies pakeičia licenciją.
3. Jei kompetentinga institucija padaro išvadą, kad profesionaliojo veiklos vykdytojo licencija buvo gauta sukčiaujant, kompetentinga institucija profesionaliajam veiklos vykdytojui skiria atitinkamas sankcijas.
4. Jeigu profesionalusis veiklos vykdytojas laikinai arba visam laikui nebevykdo veiklos, kuriai buvo suteikta licencija, dėl kitų priežasčių nei veiklos nutraukimas, profesionalusis veiklos vykdytojas, vadovaudamasis kompetentingos institucijos nurodymais, prašo laikinai sustabdyti licencijos galiojimą arba ją panaikinti.

13 straipsnis

Kompetentingų institucijų atliekama oficiali priežiūra

1. Profesionalių veiklos vykdytojų veiklos, kurią oficialiai prižiūri kompetentingos institucijos, tikslais kompetentingos institucijos atlieka reguliarius patikrinimus, siekdamos užtikrinti, kad profesionalieji veiklos vykdytojai atitiktų 11 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus patikrinimus sudaro oficialūs patikrinimai, MDM mėginių ėmimas ir bandymai, kad prireikus būtų patvirtinta MDM atitiktis 5 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

Tų patikrinimų dažnumas nustatomas remiantis galimos rizikos, kad MDM neatitiks tų reikalavimų, vertinimu.
3. 1 dalyje nurodyti patikrinimai gali apimti referencinių sistemų, skirtų MDM tapatybės genetiniam tikrinimui, pvz., biocheminių ir molekulinų metodų, įdiegimą.

IV skyrius

Sėklinės bazės registravimas ir kilmės rajonų ribų nustatymas

14 straipsnis

Tam tikrų kategorijų kilmės rajonų ribų nustatymas

1. Jeigu sėklinė bazė skirta kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM ruošti, valstybės narės nustato atitinkamų medžių rūšių kilmės rajonų ribas.
2. Kompetentingos institucijos rengia ir savo interneto svetainėse skelbia kilmės rajonų ribų žemėlapius. Jos leidžia susipažinti su tais žemėlapiais Komisijai ir kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, juos paskelbdamos FOREMATIS.

15 straipsnis

Nacionalinis sėklinės bazės registras

1. Kiekviena valstybė narė sudaro, elektroniniu formatu skelbia ir nuolat atnaujina nacionalinį įvairių rūšių sėklinės bazės, kuri patvirtinta jos teritorijoje pagal 4, 6 ir 22 straipsnius, registrą.

Jos leidžia susipažinti su tais elektroniniais registrais Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, juos paskelbdamos FOREMATIS toje sistemoje naudojamu formatu.

2. Valstybės narės kiekvieną patvirtinimo vienetą nacionaliniame registre pateikia FOREMATIS naudojamu formatu.
3. Nacionalinį registrą sudaro bent šie elementai:
 - a) genties ir rūšies mokslinis pavadinimas ir, kai tikslinga, bendrinis pavadinimas oficialiąja Sąjungos institucijų kalba;
 - b) MDM kategorija;
 - c) sėklinės bazės tipas;
 - d) registro nuoroda;
 - e) sėklinės bazės vieta, t. y. trumpas pavadinimas, kai tinkama, ir kurie nors iš šių duomenų:
 - i) kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ atveju – kilmės rajonas ir geografinė padėtis arba padėtys, apibrėžtos plotuma, ilguma ir aukštuma, arba geografinės platumos, ilgumos ir aukštumos intervalu,

- ii) kategorijos „atrinkta“ atveju – kilmės rajonas ir geografinė padėtis arba padėtys, apibrėžtos plotuma, ilguma ir aukštuma, arba geografinės plotumos, ilgumos ir aukštumos intervalu,
- iii) kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ atveju – tiksliai geografinė padėtis arba padėtys, kur sėklinė bazė yra eksploatuojama, apibrėžtos plotuma, ilguma ir aukštuma, arba geografinės plotumos, ilgumos ir aukštumos intervalu,
- iv) kategorijos „išbandyta“ atveju – tiksliai geografinė padėtis arba padėtys, kur sėklinė bazė yra eksploatuojama, apibrėžtos plotuma, ilguma ir aukštuma, arba geografinės plotumos, ilgumos ir aukštumos intervalu;
- f) kiekvieno sėklų šaltinio, medyno ar sėklinės plantacijos dydis, nurodytas hektarais arba medžių skaičiumi;
- g) kilmė:
 - i) nuoroda, ar sėklinė bazė yra vietinė, nevietinė ar nežinomos kilmės, o jei sėklinė bazė yra vietinė – ar ji yra autochtoninė ar neautochtoninė,
 - ii) informacija apie kilmę, jei ji žinoma,

- iii) jei tai sėklinė plantacija – kilmės rajonas arba rajonai arba kita susijusi informacija apie geografinę vietą, kurioje iš pradžių buvo jos sudedamosios dalys, jei ji žinoma;
- h) vienas ar keli MDM naudojimo tikslai, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte;
- i) kita su sėkline baze susijusi informacija;
- j) jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, nuoroda, ar:
 - i) ją leidžiama auginti Sąjungoje kaip genetiškai modifikuotą organizmą pagal Direktyvos 2001/18/EB 19 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 7 ir 19 straipsnius ir ar tas auginimas nedraudžiamas atitinkamoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2001/18/EB 26b straipsnį,
 - ii) jos sudėtyje yra 1 kategorijos NGM gautas augalas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 13 punkte, arba ji yra iš jo sudaryta;
 - iii) jos sudėtyje yra 2 kategorijos NGM gautas augalas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 14 punkte, arba ji yra iš jo sudaryta;

⁺ LB: prašom įrašyti Reglamento dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamų maisto produktų bei pašarų numerį, kaip 35 konstatuojamojoje dalyje.

- k) kategorijų „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM atveju – informacija apie šeimos tėvų, klonų ar klonų rinkinių palikuonių kilmės vietą, t. y. vietą arba tikslią geografinę padėtį, kurioje MDM buvo paruošta;
- l) jei kompetentingos institucijos duomenų bazė yra viešai prieinama, nuoroda į tą duomenų bazę, įskaitant pagrindinius sertifikatus ir kodus, atitinkančius atitinkamus patvirtinimo vienetus, arba nuoroda į 18 straipsnio 9 dalies b punkte nurodytą platformą;
- m) informacija apie sėklinės bazės patvirtinimo atrankos kriterijus, taikytus atitinkamai pagal II–V priedus, taip pat dokumentai ar įrodymai, naudoti atitinkamos sėklinės bazės kilmei nustatyti.

Pirmos pastraipos e punkte nurodytos sėklinės bazės vieta nurodoma naudojant vieningą FOREMATIS nustatytą koordinacijų sistemą.

Taikant pirmos pastraipos g punkto iii papunktį, pažengusios selekcijos stadijos sėklinių plantacijų atveju vietoj informacijos apie kilmę ir kilmės rajoną ar rajonus gali būti naudojama selekcijos įrašų informacija.

4. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, kompetentingos institucijos savo šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose nacionaliniuose registruose nedelsdamos registruoja sėklinę bazę, kuri iki ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos] buvo įregistruota jų atitinkamuose nacionaliniuose registruose, nurodytuose Direktyvos 1999/105/EB 10 straipsnio 1 dalyje, netaikydamos to straipsnio 2 dalyje nustatytos registravimo procedūros.

16 straipsnis

Patvirtintos sėklinės bazės Sąjungos sąrašas

Remdamasi kiekvienos valstybės narės pagal 15 straipsnį sukurtais nacionaliniais registrais, Komisija skelbia sąrašą „Patvirtintos sėklinės bazės miško dauginamajai medžiagai gaminti Sąjungos sąrašas“.

Tas sąrašas skelbiamas elektroniniu formatu FOREMATIS.

V skyrius

Pagrindinis sertifikatas, ženklinimas ir pakavimas

17 straipsnis

Ruoša sėklinės bazės objektuose

1. Per pagrįstą laikotarpį iki ruošos profesionalusis veiklos vykdytojas praneša kompetentingai institucijai apie savo ketinimą ruošti MDM, kad kompetentinga institucija galėtų organizuoti oficialią kontrolę.
2. Jei I priede išvardytų medžių rūšių ir jų hibridų MDM ruošama siekiant kitų nei prekyba ja Sąjungoje tikslų, profesionalusis veiklos vykdytojas tai nurodo šio straipsnio 1 dalyje nurodytame pranešime.
3. Renkant ir apdirbant MDM prieš ją parduodant ar tiesiogiai naudojant, paruošta MDM turi būti paženklinta profesionaliojo veiklos vykdytojo išduota laikina etikete, kurioje pateikiama unikali nuoroda į sėklinę bazę, surinkimo data, profesionaliojo veiklos vykdytojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir surinktas kiekis. Įvykdžius atitinkamus reikalavimus, ta etiketė pakeičiama oficialia etikete.
4. Kompetentinga institucija gali nustatyti technines sąlygas, į kurias reikia atsižvelgti ruošos metu.

5. Už MDM ruošą atsakingas profesionalusis veiklos vykdytojas užtikrina, kad ta ruošą netrukdytų patvirtintos sėklinės bazės atnaujinimui genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo tikslais.
6. Už MDM ruošą, išaižymą, valymą ir pakavimą atsakingas profesionalusis veiklos vykdytojas, laikydamasis taikytinų tarptautinių standartų, užtikrina, kad sėklinės medžiagos siuntos ir augalų dalių siuntos prieš parduodant ar naudojant būtų pakankamai homogeniškos.
7. Profesionalieji veiklos vykdytojai ne trumpiau kaip 10 metų saugo ir, kompetentingai institucijai paprašius, jai pateikia įrašus, kuriuose nurodoma išsami informacija apie visas sulaikytas ir parduotas siuntas.

18 straipsnis

Pagrindinis sertifikatas

1. Pagrindiniu kilmės sertifikatu (toliau – pagrindinis sertifikatas) patvirtinama, kad MDM tenkina vieną iš šių sąlygų:
 - a) ji gauta iš vieno patvirtinto sėklinės bazės vieneto pagal 4 straipsnio 2 dalies septintą pastraipą;
 - b) ji gauta vėlesnio vegetatyvinio dauginimo būdu pagal 19 straipsnio 2 dalį;
 - c) ji gauta iš sėklų siuntų mišinio arba augalų dalių siuntų pagal 19 straipsnio 3 dalį;

- d) ji importuota ir jos oficialus sertifikatas pakeistas pagal 27 straipsnio 3 dalies a punktą.
2. Profesionaliojo veiklos vykdytojo prašymu kompetentingos institucijos kuo greičiau, paruošus sėklų medžiagą arba ją perdirbus, atsižvelgiant į aplinkybes ir MDM pobūdį, arba importavus MDM išduoda pagrindinį MDM sertifikatą, kuriame nurodomas unikalus kodas ir pateikiama unikali sėklinės bazės registro nuoroda.
3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas pagrindinio sertifikato turinys ir pavyzdžiai, visų pirma:
- a) iš sėklų šaltinių ir medynų gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdys;
 - b) iš sėklinių plantacijų ar šeimos tėvų gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdys, ir
 - c) iš klonų bei klonų rinkinių gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdys.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Jeigu pagal 19 straipsnio 2 dalį profesionalusis veiklos vykdytojas atlieka vėlesnį MDM dauginimą vegetatyviniu būdu, tas profesionalusis veiklos vykdytojas apie tai praneša kompetentingai institucijai ir pagal šio straipsnio 2 dalį išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas.
5. Jeigu pagal 19 straipsnio 3 dalį sudaromi mišiniai, valstybės narės užtikrina, kad būtų galima nustatyti mišinių sudedamųjų dalių registro nuorodas, ir pagal šio straipsnio 2 dalį išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas. Profesionalusis veiklos vykdytojas praneša kompetentingai institucijai apie savo ketinimą sudaryti mišinius per pagrįstą laikotarpį prieš sudarant mišinius. Kompetentinga institucija gali nuspręsti prižiūrėti mišinių sudarymo procesą.
6. Jeigu 19 straipsnio 1 dalyje nurodyta siunta padalijama į mažesnes siuntas, kurios nevienodai apdorojamos ir nėra vėliau dauginamos vegetatyviniu būdu, pagal šio straipsnio 2 dalį išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas ir pateikiama ankstesnio pagrindinio sertifikato kodo nuoroda.
7. Profesionaliojo veiklos vykdytojo prašymu kompetentingos institucijos pagal 2 dalį išduoda pagrindinį sertifikatą, kuriuo pakeičiamas pagal Direktyvą 1999/105/EB išduotas pagrindinis sertifikatas. Tokiu atveju pagrindiniame sertifikate įrašoma: „Sėklinė bazė atitinka Direktyvos 1999/105/EB reikalavimus.“.

8. Pagrindinis sertifikatas gali būti išduodamas elektronine forma (toliau – elektroninis pagrindinis sertifikatas).

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma elektroninių pagrindinių sertifikatų išdavimo ir elektroninių parašų naudojimo techninė tvarka, siekiant užtikrinti elektroninių pagrindinių sertifikatų atitiktį šiam straipsniui, ir tinkamas, patikimas bei veiksmingas jų išdavimo būdas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti šį straipsnį papildančius deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos taisyklės dėl:

- a) pagrindinių veiksnių, susijusių su sėklinės bazės patvirtinimo reikalavimų patikra, dėl kurios išduodamas pagrindinis sertifikatas, skaitmeninio registravimo;
- b) centralizuotos platformos, jungiančios visas valstybes nares ir Komisiją, siekiant palengvinti įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimo.

10. Kiekviena valstybė narė sudaro ir nuolat atnaujina nacionalinį išduotų pagrindinių sertifikatų sąrašą ir, gavusi prašymą, pateikia tą sąrašą Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

11. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės, susijusios su:
- a) procedūromis ir technine tvarka, skirtomis užtikrinti, kad būtų išduodami tikslūs ir patikimi pagrindiniai sertifikatai ir būtų užkirstas kelias sukčiavimui;
 - b) procedūromis, kurių reikia laikytis pagrindinių sertifikatų panaikinimo ir pakaitinių pagrindinių sertifikatų išdavimo atvejais;
 - c) pagrindinių sertifikatų sertifikuotų kopijų rengimo taisyklėmis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

19 straipsnis

Siuntos

1. MDM visais gamybos ir prekybos ja etapais laikoma atskirose siuntose, nurodant atskirus patvirtinimo vienetus ir pagrindinį sertifikatą, kai jis išduodamas.

Kiekviena MDM siunta pažymima nurodant šiuos duomenis:

- a) siuntos kodą; nuėmimo metu siuntos kodas gali būti naudojamas kaip pagrindinio sertifikato kodas, iki tol kol kompetentinga institucija išduoda pagrindinį sertifikatą;

- b) 3 straipsnio 1 punkte nurodytą (-us) tikslą (-us);
- c) kai išduodamas pagrindinis sertifikatas – pagrindinio sertifikato kodą;
- d) genties ir rūšies mokslinį pavadinimą ir, kai tinkama, bendrinį pavadinimą oficialiaja Sąjungos institucijų kalba;
- e) MDM kategoriją;
- f) sėklinės bazės tipą;
- g) registro nuorodą;
- h) kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ arba kitos MDM atveju, kai taikytina, – kilmės rajoną;
- i) kilmę, kai taikytina, ir nuorodą, ar sėklinė bazė yra vietinė, nevietinė arba nežinomos kilmės, o jei sėklinė bazė yra vietinė – ar ji yra autochtoninė ar neautochtoninė;
- j) jei tai sėklinė miško medžiaga – sėklų subrendimo metus;
- k) sodmenų – sėjinukų arba auginių – amžių ir tipą, nurodant, ar jie patrupintomis šaknimis, ar persodinti, ar auginami konteineriuose;

- 1) kategorijos „išbandyta“ atveju nurodoma, ar MDM:
 - i) leidžiama auginti Sąjungoje kaip genetiškai modifikuotą organizmą pagal Direktyvos 2001/18/EB 19 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 7 ir 19 straipsnius ir tas auginimas nedraudžiamas atitinkamoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2001/18/EB 26b straipsnį,
 - ii) sudėtyje yra 1 kategorijos NGM gautas augalas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 13 dalyje, arba ji sudaryta iš jo,
 - iii) sudėtyje yra 2 kategorijos NGM gautas augalas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2026/...⁺ 3 straipsnio 14 punkte, arba ji yra iš jo sudaryta.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, profesionalieji veiklos vykdytojai atskirai laiko bet kokią MDM, kuri vėliau dauginama vegetatyviniu būdu, ir ją identifikuoja kaip tokią. Tokiais atvejais MDM, gauta atliekant vėlesnį dauginimą vegetatyviniu būdu, priskiriama tai pačiai kategorijai kaip ir pirminė MDM.

⁺ LB: prašom įrašyti Reglamento dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamų maisto produktų bei pašarų numerį, kaip 35 konstatuojamojoje dalyje.

3. Nedarant poveikio 1 daliai, maišant sėklų ar augalų dalių siuntas taikoma viena ar daugiau iš šių sąlygų, priklausomai nuo to, kas taikytina:
- a) sudarant kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ arba „atrinkta“ mišinius, sėklų siunta turi būti sudaryta iš dviejų ar daugiau patvirtinimo vienetų viename kilmės rajone;
 - b) maišant galima naudoti tik tą pačią rūšį, kilmės rajoną ir kategoriją;
 - c) jeigu sėklų siuntų mišiniai sudaromi iš sėklų šaltinių ir medynų, priskiriamų kategorijai „šaltinio tapatybė nustatyta“, tokia nauja mišinio siunta sertifikuojama nurodant „sėklų siuntos, gautos iš sėklų šaltinio“;
 - d) jeigu mišiniai sudaromi iš sėklų siuntų, gautų iš nevietinės sėklinės bazės, ir sėklų siuntų iš nežinomos kilmės sėklinės bazės, tokia nauja mišinio siunta sertifikuojama nurodant „nežinomos kilmės“;
 - e) jeigu mišiniai sudaromi iš sėklų siuntų, gautų iš to paties patvirtinimo vieneto tais pačiais arba skirtingais sėklų subrendimo metais, registruojami faktiniai subrendimo metai ir kiekvienų metų sėklų proporcinė dalis;

- f) jeigu mišiniai sudaromi iš augalų dalių siuntų, gautų iš to paties patvirtinimo vieneto tais pačiais arba skirtingais surinkimo metais, registruojami faktiniai surinkimo metai ir kiekvienų metų augalų dalių proporcinė dalis.

Pirmos pastraipos a, c arba d punkte nurodytų mišinių sudarymo atveju, vietoj 1 dalies g punkte nurodytos registro nuorodos galima naudoti kilmės rajono tapatybės kodą. Gauta siunta turi būti sumaišyta taip, kad būtų homogeniška.

20 straipsnis

Oficiali etiketė ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas

1. Oficiali etiketė su nuoroda į pagrindinio sertifikato kodą ir siuntos kodą išduodama ir atspausdinama kiekvienai prekybai skirtai MDM siuntai:
 - a) kompetentingos institucijos, arba
 - b) įgalioto profesionaliojo veiklos vykdytojo arba asmens, su kuriuo tas profesionalusis veiklos vykdytojas sudarė sutartį oficialiai prižiūrint kompetentingai institucijai.

Ta oficialia etikete patvirtinama atitiktis 5 ir 19 straipsnių ir, jei taikytina, 8 straipsnio reikalavimams.

Jei MDM siunta laikoma ir siūloma pardavimo tikslu, oficialios etiketės išduoti ir atspausdinti nereikia. Tačiau tokiu atveju pateikiama nuoroda į pagrindinio sertifikato kodą ir siuntos kodą.

2. Oficialia etikete užtikrinamas unikalus siuntos identifikavimas ir atsekamumas, nes ja siunta būna pažymėta prekybos ja metu, kaip nurodyta 1 dalyje.
3. Pristatydamas MDM siuntas kitam naudotojui, profesionalusis veiklos vykdytojas, be oficialios etiketės, kiekvienai pristatytai siuntai išduoda ir atspausdina profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentą, kuris gali būti sujungtas su pristatymo pranešimu arba sąskaita faktūra.
4. Oficialios etiketės turi būti:
 - a) autentiškos ir tikslios;
 - b) parengiamos viena ar daugiau oficialiųjų Sąjungos institucijų kalbų, o kai aktualu – viena iš valstybių narių, į kurią siunčiama, valstybinių kalbų.
5. Oficialioje etiketėje pateikiami visi 19 straipsnio 1 dalies a–e, g ir l punktuose išvardyti elementai, taip pat:
 - a) tiekiančio profesionaliojo veiklos vykdytojo, kuris išduoda oficialią etiketę arba kuriam kompetentinga institucija išdavė oficialią etiketę, registracijos kodas, ir

- b) jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, kurios sėklinė bazė patvirtinta pagal 23 straipsnį, įrašas „laikina patvirtinta“.

Oficialioje etiketėje gali būti neoficiali dalis, kurioje yra vienas ar daugiau šio straipsnio 7 dalyje nurodyto profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumento elementų.

Oficialioje etiketėje taip pat gali būti skaitmeninis elementas, pavyzdžiui, QR kodas, kuriame yra bet kuris iš šioje dalyje nurodytų elementų.

- 6. Oficiali etiketė tvirtinama pakuočių, ryšulių, tinklų, konteinerių ar atskirų augalų išorėje. Jei oficiali etiketė naudojama kartu su augalo pasu, taikomas Reglamento (ES) 2016/2031 88 straipsnis.
- 7. Profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente pateikiama:
 - a) visi 5 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti elementai;
 - b) visi 19 straipsnio 1 dalyje nurodyti elementai, nepaminėti šio straipsnio 5 dalyje;
 - c) profesionaliojo veiklos vykdytojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
 - d) pateiktos MDM kiekis;
 - e) kai taikytina, valstybė (-ės) narė (-ės), kurioje (-iose) gaminta atitinkama MDM;

- f) kai taikytina, atitinkamos MDM kilmės trečioji valstybė;
- g) atitinkamos MDM gavėjo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
- h) profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumento išdavimo data;
- i) profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumento kodas;
- j) nuoroda, ar MDM buvo dauginta vegetatyviniu būdu, ir
- k) papildoma informacija 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų sėklų siuntų atveju; tačiau, jei sėklų kiekis yra nedidelis, kaip nurodyta 5 straipsnio 3 dalyje, profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente pateikti tos dalies b ir d punktuose nurodytos informacijos nereikia.

8. Be 7 dalyje išvardytų elementų, profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente gali būti pateikiama:

- a) nuoroda, ar MDM gauta iš autochtoninės ar neautochtoninės sėklinės bazės, jei taip užregistruota pagal 15 straipsnio 3 dalies g punktą;
- b) bet kokia papildoma informacija, kurią profesionalusis veiklos vykdytojas laiko tinkama prekybai atitinkama MDM.

9. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas visų ar konkrečių kategorijų arba kitų tipų MDM oficialios etiketės ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumento formatas, dydis, forma ir spalva.

Tuose įgyvendinimo aktuose nustatomi šie elementai:

- a) turinio nuoroda;
- b) konkrečių kategorijų ar kitų tipų MDM etiketės spalva;
- c) papildoma informacija sėklų ir mažų sėklų kiekių atveju;
- d) papildoma informacija konkrečių genčių arba rūšių atveju.

Nustatydamą etiketės spalvą pagal šios dalies antros pastraipos b punktą, Komisija atsižvelgia į EBPO miško sėklų ir augalų schemą ir kitus taikytinus tarptautinius standartus.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti pagal šią dalį priimtų įgyvendinimo aktų, kiek tai susiję su spalvos naudojimu oficialioje etiketėje ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumente, kaip nurodyta šios dalies antros pastraipos b punkte.

10. Oficiali etiketė arba profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas gali būti išduodami elektronine forma (toliau – elektroninė oficiali etiketė arba elektroninis profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas). Tokiu atveju prie atitinkamos MDM pridedama atspausdinta nuoroda, pavyzdžiui, QR kodas.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma elektroninių oficialių etikečių arba elektroninių profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentų išdavimo techninė tvarka, siekiant užtikrinti jų atitiktį šiam straipsniui, ir tinkamas, patikimas ir veiksmingas jų išdavimo būdas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

11. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti šį straipsnį papildančius deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos taisyklės dėl:

- a) visų pagrindinių su MDM gamyba ir prekyba susijusių veiksmų, kuriuos atlieka profesionalieji veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos ir kuriuos atlikus išduotos oficialios etiketės ir profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentai, skaitmeninių įrašų;
- b) centralizuotos platformos, jungiančios valstybes nares ir Komisiją, siekiant palengvinti tų įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimo.

21 straipsnis

Sėklinės medžiagos pakavimas

Sėkline medžiaga prekiaujama tik uždaroje pakuotėse, įskaitant tinklus ar kitas talpas, kurios yra plombuojamos. Tos pakuotės plombuojamos taip, kad bet koks jų atidarymas būtų matomas ir atsekamas.

Sėklų, kurios netoleruoja išdžiovinimo ar šalčio, atveju plombuoti nereikia.

VI skyrius

Nukrypti nuo 4 straipsnio leidžiančios nuostatos

22 straipsnis

*Profesionaliųjų veiklos vykdytojų atliekamas sėklinės bazės,
skirtos kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM ruošti, patvirtinimas*

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 dalies, kompetentingos institucijos, gavusios Komisijos patvirtinimą, gali leisti profesionaliesiems veiklos vykdytojams patvirtinti konkrečių rūšių sėklinę bazę, skirtą kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM ruošti, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - a) kilmės rajonui, kuriame yra sėklinė bazė, būdingos ekstremalios oro ir klimato sąlygos;

- b) ekstremalios oro ir klimato sąlygos daro poveikį sėklinės bazės dauginimosi ciklui ir dėl jų tampa retesni gausaus derliaus metai, todėl aukštos kokybės MDM tampa rečiau prieinama;
- c) ruošos vieta yra atoki ir kompetentingoms institucijoms yra labai sunku ją pasiekti MDM ruošos metu.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo kiekvienai valstybei narei suteikiamas patvirtinimas nustatytam laikotarpiui. Patvirtinimas suteikiamas atitinkamos valstybės narės prašymu.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

23 straipsnis

Laikinas sėklinės bazės,

skirtos kategorijos „išbandyta“ MDM ruošti, patvirtinimas

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui patvirtinti sėklinę bazę, skirtą kategorijos „išbandyta“ MDM ruošti, jeigu genetinio įvertinimo arba lyginamųjų bandymų, nurodytų V priede, preliminarūs rezultatai pagrindžia prielaidą, kad užbaigus bandymus sėklinė bazė atitiks reikalavimus, leidžiančius ją patvirtinti pagal šį reglamentą.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas didžiausias patvirtinimo vienetų skaičius ir didžiausias plotas, kuriam gali būti taikomas toks patvirtinimas.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24 straipsnis

Laikini eksperimentai siekiant geresnių alternatyvų tam tikriems šio reglamento aspektams

1. Nukrypstant nuo 4 ir 5 straipsnių, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta išsami laikinų eksperimentų organizavimo tvarka siekiant geresnių alternatyvų tam tikriems šio reglamento aspektams, susijusiems su I priede išvardytais medžių rūšimis ir jų hibridais, taip pat sėklinės bazės patvirtinimo ir MDM gamybos bei prekybos ja reikalavimai.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Tokie eksperimentai atliekami tik tuo atveju, jei dalyvauja bent dvi valstybės narės jų prašymu.

Tokie eksperimentai gali būti atliekami kaip techniniai arba moksliniai tyrimai, kuriuos vykdančiam nagrinėjamas naujų reikalavimų įvykdomumas ir tinkamumas, palyginti su 4 ir 5 straipsniuose nustatytais reikalavimais.

2. 1 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nurodomi vienas ar daugiau iš šių elementų:
 - a) atitinkamos medžių rūšys ir, jei tinkama, kilmė;
 - b) su kiekviena medžių rūšimi arba hibridu susijusių eksperimentų sąlygos;
 - c) eksperimento trukmė;
 - d) dalyvaujančių valstybių narių stebėsenos ir ataskaitų teikimo pareigos.

3. 1 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose atsižvelgiama į toliau nurodytų elementų raidą:
 - a) sėklinės bazės kilmės vietos nustatymo metodų, įskaitant biocheminių ir molekulinį metodų naudojimą;
 - b) genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo metodų, atsižvelgiant į taikytinus tarptautinius standartus;
 - c) gamybos ir dauginimo metodų, įskaitant inovatyvių gamybos procesų naudojimą;

- d) sėklinės bazės sudedamųjų dalių kryžminimo schemų projektavimo metodų;
- e) sėklinės bazės ir MDM savybių vertinimo metodų;
- f) atitinkamos MDM kontrolės metodų.

1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai pritaikomi prie atitinkamos MDM gamybos metodų raidos ir turi būti pagrįsti visais valstybių narių atliktais lyginamaisiais tyrimais ir bandymais.

4. Komisija peržiūri pagal šį straipsnį atliktų eksperimentų rezultatus ir juos apibendrina ataskaitoje, prireikus nurodydama, ar reikia iš dalies keisti 1, 4 arba 5 straipsnį.

25 straipsnis

Leidimas nustatyti griežtesnius ar papildomus reikalavimus

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo valstybei narei jos prašymu leidžiama:
- a) visoje atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje nustatyti, kiek tai susiję su sėklinės bazės patvirtinimu ir MDM gamyba, griežtesnius nei nurodytieji 4 straipsnyje reikalavimus arba papildomus gamybos reikalavimus, su sąlyga, kad tais reikalavimais arba dėl jų nenustatomi jokie draudimai ar apribojimai dėl šio reglamento reikalavimus atitinkančios MDM įvežimo į Sąjungos teritoriją arba jos vežimo toje teritorijoje ir per ją;

- b) savo teritorijoje apriboti sėklinės bazės, skirtos kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM ruošti, patvirtinimą;
- c) visoje savo teritorijoje arba jos dalyje uždrausti galutiniam naudotojui parduoti nurodytą MDM sėjos ar sodinimo tikslu, jei ta MDM netinkama atitinkamos valstybės narės miškų ekologinėms sąlygoms ir atitinkamiems tikslams.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. 1 dalyje nurodytame valstybės narės prašyme pateikiami:

- a) siūlomų reikalavimų nuostatų projektas, ir
- b) tų reikalavimų būtinumo ir proporcingumo pagrindimas.

3. 1 dalyje nurodytas leidimas suteikiamas tik jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) prašomomis priemonėmis užtikrinamas bent vienas iš šių dalykų:
 - i) atitinkamos MDM kokybės pagerinimas,
 - ii) aplinkos apsauga, pavyzdžiui, prisitaikymas prie klimato kaitos, biologinės įvairovės didinimas arba miškų ekosistemų atkūrimas ir jų funkcijų rėmimas;

- b) prašomos priemonės yra būtinos ir proporcingos jų tikslui pagal a punktą, ir
 - c) priemonės yra pagrįstos atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos valstybės narės klimato ir ekologines sąlygas.
4. Valstybės narės, kurios nustatė papildomus arba griežtesnius reikalavimus pagal Direktyvos 1999/105/EB 7 straipsnį, ne vėliau kaip ... [šešeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] užtikrina, kad tos priemonės atitiktų šį reglamentą. Jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti tą atitiktį.

VII skyrius

MDM importas

26 straipsnis

Importas remiantis Sąjungos lygiavertiškumu

1. MDM iš trečiųjų valstybių importuojama į Sąjungą tik jei pagal 2 dalį nustatoma, kad ji atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri pagaminta ir kuria prekiaujama Sąjungoje.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų priimtas sprendimas, kad konkrečių genčių, rūšių ar kategorijų MDM ir, kai tinkama, gauta iš konkrečių rūšių sėklinės bazės arba konkretaus kilmės rajono MDM, pagaminta trečiojoje valstybėje, atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiems MDM, kuri gaminama ir kuria prekiaujama Sąjungoje.

Komisija tuos įgyvendinimo aktus priima tik remdamasi:

- a) nuodugniai išnagrinėta atitinkamos trečiosios valstybės pateikta informacija ir duomenimis;
- b) teigiamais atitinkamoje trečiojoje valstybėje Komisijos atlikto audito rezultatais, jei Komisija manė, kad toks auditas yra būtinas;
- c) tuo, ar trečioji valstybė yra EBPO miško sėklų ir augalų schemas dalyvė.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir juose nustatomos tinkamos importo sąlygos.

3. Priimdama šio straipsnio 2 dalyje nurodytus įgyvendinimo aktus Komisija atsižvelgia į tai, ar atitinkamoje trečiojoje valstybėje taikomomis sėklinės bazės patvirtinimo ir registravimo ir vėlesnės MDM iš tos sėklinės bazės gamybos ir prekybos ja sistemomis suteikiamos tokios pačios garantijos, kokios numatytos 4 ir 5 straipsniuose ir, kai taikytina, 14 straipsnyje dėl kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“.

4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, bent vienos valstybės narės prašymu Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo laikinai leidžiama importuoti tam tikrų rūšių MDM iš trečiosios valstybės, kuri neatitinka tose dalyse nustatytų reikalavimų, jei:
- a) vienoje ar keliose valstybėse narėse esama atitinkamos rūšies MDM trūkumo, pavyzdžiui, jos trūksta dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių, gamtos gaisrų, ligų, kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitų nepalankių reiškinių, ir to trūkumo negali užpildyti kitos valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurių lygiavertiškumas pripažintas pagal 2 dalį, ir
 - b) atitinkama (-os) valstybė narė (-ės) pateikė MDM trūkumo ir jo priežasčių įrodymus.

Tuose įgyvendinimo aktuose nustatomos importo sąlygos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

27 straipsnis

Pranešimas apie iš trečiųjų valstybių importuojamą MDM ir jos sertifikatai

1. Profesionalusis veiklos vykdytojas, importuojantis MDM į Sąjungą, iš anksto informuoja atitinkamą kompetentingą instituciją apie importą naudodamasis Reglamento (ES) 2017/625 131 straipsnyje nurodyta oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC).
2. Kartu su importuojama MDM pateikiama:
 - a) EBPO sertifikatas arba lygiavertis oficialus trečiosios valstybės išduotas kilmės sertifikatas;
 - b) EBPO etiketė arba lygiavertė oficiali etiketė, ir
 - c) įrašai su išsamia informacija apie tą MDM, kuriuos pateikia profesionalusis veiklos vykdytojas trečiojoje valstybėje.
3. Importavus MDM į Sąjungą, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija:
 - a) 2 dalies a punkte nurodytą EBPO sertifikatą arba lygiavertį oficialų sertifikatą pakeičia nauju pagrindiniu sertifikatu, išduotu toje valstybėje narėje, ir

- b) 2 dalies b punkte nurodytą EBPO etiketę arba lygiavertę oficialią etiketę pakeičia nauja oficialia etikete arba prie tos EBPO etiketės ar lygiavertės oficialios etiketės prideda naują oficialią etiketę; prie naujos oficialios etiketės pridedamas profesionaliojo veiklos vykdytojo dokumentas.
4. Naujame pagrindiniame sertifikate ir naujoje oficialioje etiketėje, nurodytuose atitinkamai 3 dalies a ir b punktuose, pateikiama nuoroda į atitinkamų dokumentų originalus.

VIII skyrius

Oficiali kontrolė

28 straipsnis

Oficiali MDM kontrolė

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją ar institucijas ir paveda joms organizuoti ar vykdyti oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą. Tos kompetentingos institucijos gali būti tos pačios institucijos, kurios yra paskirtos pagal Reglamento (ES) 2017/625 4 straipsnį.

2. Kompetentingos institucijos turi būti nustatiusios tvarką, kuria užtikrinama:
- a) oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos veiksmingumas ir tinkamumas;
 - b) oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos nešališkumas, kokybė ir nuoseklumas;
 - c) kad oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą vykdančios darbuotojai neturėtų interesų konfliktų;
 - d) kad oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą vykdančios darbuotojai būtų tinkamai kvalifikuoti, patyrę ir apmokyti, kad galėtų atlikti savo pareigas, ir
 - e) kad darbuotojai galėtų naudotis tinkama infrastruktūra ir įranga oficialiai kontrolei ir kitai oficialiai veiklai vykdyti.

Pirmos pastraipos c punkto tikslais dėl su MDM susijusios komercinės veiklos, kurią vykdo kompetentingų institucijų darbuotojai savo valstybės narės vardu, neturi kilti interesų konflikto.

3. Kompetentingos institucijos turi turėti teisinius įgaliojimus vykdyti oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą, taip pat būti įdiegusios teises procedūras, kuriomis užtikrinama, kad darbuotojai galėtų patekti į profesionaliųjų veiklos vykdytojų patalpas ir susipažinti su jų saugomais dokumentais.

4. Kompetentingos institucijos vykdo visų profesionaliųjų veiklos vykdytojų oficialią kontrolę remdamosi rizikos aspektu ir tinkamai dažnai, atsižvelgdamos į:
 - a) nustatytą šio reglamento nesilaikymo riziką ir tos rizikos raidą;
 - b) profesionaliųjų veiklos vykdytojų kontroliuojamą veiklą, ir
 - c) bet kokią informaciją, rodančią tikimybę, kad MDM pirkėjai gali būti suklaidinti, visų pirma kiek tai susiję su MDM pobūdžiu, tapatybe, savybėmis, sudėtimi, kiekiu, kilmės šalimi ar kilme.
5. Valstybės narės gali rinkti mokesčius ar rinkliavas oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos išlaidoms padengti.
6. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingoms institucijoms būtų skirta pakankamai finansinių išteklių, kad būtų įdarbinta darbuotojų, ir kitų išteklių, būtinų oficialiai kontrolei ir kitai oficialiai veiklai vykdyti. Tai taip pat taikoma tuo atveju, kai tam tikros oficialios kontrolės užduotys ir tam tikros su kita oficialia veikla susijusios užduotys yra pavedamos.

7. Kompetentingos institucijos tam tikras oficialios kontrolės užduotis gali pavesti įgaliotosioms įstaigoms arba fiziniams asmenims pagal Reglamento (ES) 2017/625 28 straipsnio 1 dalį ir 29–31 straipsnius, išskyrus 29 straipsnio b punkto iv papunktį. Kompetentingos institucijos, pavedusios tam tikras oficialios kontrolės užduotis arba tam tikras su kita oficialia veikla susijusias užduotis įgaliotosioms įstaigoms ar fiziniams asmenims, prireikus organizuoja tų įstaigų ar asmenų auditą ar patikrinimus, kad užtikrintų tinkamą tų užduočių vykdymą. Kompetentingos institucijos vengia auditų ir patikrinimų dubliavimo, atsižvelgdamos į bet kokį įgaliotųjų įstaigų akreditavimą pagal standartus, aktualius dėl pavestų užduočių.
8. Valstybės narės užtikrina, kad Komisijai būtų pateikti kontaktiniai duomenys ir pranešta apie visus pakeitimus, susijusius su pagal 1 dalį paskirtomis kompetentingomis institucijomis. Valstybės narės taip pat viešai paskelbia tą informaciją, be kita ko, internete.
9. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl vienodos praktinės tvarkos vykdant oficialią kontrolę, kad būtų patikrinta, ar laikomasi MDM taisyklių, kiek tai susiję su:
- a) 2 dalyje nurodytos tvarkos išsamiu apibūdinimu;
 - b) konkrečiomis 7 dalyje nurodytų įgaliotųjų įstaigų ir fizinių asmenų pareigomis teikti ataskaitas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10. Dėl kompetentingos institucijos pagal Reglamento (ES) 2017/625 66 straipsnio 3 ir 6 dalis, 137 straipsnio 3 dalį arba 138 straipsnio 1 ir 2 dalis priimtų sprendimų, susijusių su fiziniaisiais ar juridiniais asmenimis, taikoma tokių asmenų teisė apskųsti sprendimus pagal nacionalinę teisę.
11. Mėginių ėmimo ir laboratorinių analizių, bandymų ir diagnostinių tyrimų, siekiant nustatyti 5 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją, metodai turi atitikti Tarptautinės sėklų tyrimų asociacijos taisykles arba kitus palyginamus tarptautinius standartus, kuriais nustatomi tie metodai arba tų metodų veiksmingumo kriterijai.

29 straipsnis

Oficialios kontrolės skaidrumas

Kompetentingos institucijos oficialią kontrolę turi vykdyti labai skaidriai. Jos viešai paskelbia, be kita ko, internete, atitinkamą informaciją apie oficialios kontrolės organizavimą ir vykdymą.

30 straipsnis

Komisijos vykdoma kontrolė valstybėse narėse

Komisijos ekspertai gali vykdyti kontrolę, įskaitant auditus, kiekvienoje valstybėje narėje, kad patikrintų, kaip taikomos taisyklės ir kaip veikia nacionalinės kontrolės sistemos, patenkančios į šio reglamento taikymo sritį.

Tokia kontrolė organizuojama bendradarbiaujant su valstybių narių kompetentingomis institucijomis. Ji vykdoma remiantis rizika grindžiamu pagrindu ir gali apimti patikrinimus vietoje.

Valstybės narės imasi tinkamų tolesnių susijusių priemonių, kad ištaisytų visus konkrečius ar sisteminius trūkumus, nustatytus vykdant kontrolę pagal šį straipsnį.

IX skyrius

Procedūrinės nuostatos

31 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 2 straipsnio 3 dalyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 5 straipsnio 7 dalyje, 8 straipsnyje, 9 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 2 dalyje, 18 straipsnio 9 dalyje ir 20 straipsnio 11 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ... [šio reglamento įsigaliojimo diena]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 3 dalyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 5 straipsnio 7 dalyje, 8 straipsnyje, 9 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 2 dalyje, 18 straipsnio 9 dalyje ir 20 straipsnio 11 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 2 straipsnio 3 dalį, 4 straipsnio 3 dalį, 5 straipsnio 7 dalį, 8 straipsnį, 9 straipsnio 5 dalį, 11 straipsnio 2 dalį, 18 straipsnio 9 dalį ar 20 straipsnio 11 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

32 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002²⁴ 58 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

²⁴ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj>).

Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

X skyrius

Ataskaitų teikimas, sankcijos ir reglamentų (ES) 2016/2031 ir (ES) 2017/625 pakeitimai

33 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip ... [10 metų nuo šio reglamento įsigaliojimo pradžios dienos], o vėliau kas penkerius metus valstybės narės Komisijai pateikia ataskaitą dėl:
 - a) sertifikuotos MDM kiekių pagal kategoriją per metus;
 - b) 9 straipsnyje nurodytų patvirtintų nacionalinių nenumatytų atvejų planų;
 - c) informacijos apie prieinamas ir aktualias interneto svetaines bei miško želdintojų žinytus, kuriuose pateikiami patarimai, kaip geriausia naudoti MDM;

- d) iš trečiųjų valstybių importuotos MDM kiekių pagal gentį ir rūšį, kaip nurodyta 26 straipsnyje;
 - e) pagal 34 straipsnį nustatytų sankcijų, ir
 - f) registruotų profesionaliųjų veiklos vykdytojų skaičiaus.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 1 dalyje numatytos ataskaitos teikimo techninis formatas, be kita ko, kiek tai susiję su skaitmeniniu pateikimu ir tvarkymu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

34 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie tas taisykles ir priemones ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad finansinės sankcijos, taikomos už šio reglamento pažeidimus, padarytus užsiimant nesąžininga arba klaidinančia praktika, atspindėtų, laikantis nacionalinės teisės, bent profesionaliojo veiklos vykdytojo gautą ekonominę naudą arba, kai tikslinga, profesionaliojo veiklos vykdytojo apyvartos procentinę dalį.

3. Kai taikytina, valstybės narės gali nuspręsti taikyti taisykles dėl sankcijų, nustatytų pagal Reglamento (ES) 2017/625 139 straipsnį.

35 straipsnis

Reglamento (ES) 2016/2031 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/2031 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 37 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo, kai tinkama, nustatomos priemonės, kad būtų užkirstas kelias Sąjungos reguliuojamų nekarantininių kenkėjų patekimui ant atitinkamų sodinti skirtų augalų, kaip nurodyta šio reglamento 36 straipsnio f punkte. Tie įgyvendinimo aktai, kai tinkama, turi būti susiję su tų augalų įvežimu į Sąjungą ir vežimu joje. Tie įgyvendinimo aktai priimami remiantis principais, nustatytais šio reglamento II priedo 2 skirsnyje. Tie įgyvendinimo aktai taikomi nedarant poveikio priemonėms, priimtoms pagal direktyvas 66/401/EEB, 66/402/EEB, 68/193/EEB, 98/56/EB, 2002/54/EB, 2002/55/EB, 2002/56/EB, 2002/57/EB, 2008/72/EB ir 2008/90/EB.“;

2) 83 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„5a. Jei sodinti skirti augalai yra išauginti arba parduodami kaip priklausantys kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) .../...⁺, atskiros formos augalo pasas pateikiamas kartu su oficialia etikete, parengta pagal atitinkamas to reglamento nuostatas.

Kai taikoma ši dalis,

- a) augalo pase, skirtame vežti Sąjungos teritorijoje, nurodomi šio reglamento VII priedo E dalyje nustatyti duomenys;
- b) augalo pase, skirtame įvežti į saugomą zoną ir vežti joje, nurodomi šio reglamento VII priedo F dalyje nustatyti duomenys.

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... (OL L ..., ..., p. ..., ELI: ...).“;

3) VII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento VII priedą.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti šio reglamento numerį, o išnašoje – šio reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

36 straipsnis
Reglamento (ES) 2017/625 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2017/625 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„2a. 8, 13 ir 28–33 straipsniai, išskyrus 29 straipsnio b punkto iv papunktį ir 33 straipsnio a punktą, 43–46 straipsniai, 65–68 straipsniai, 69 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, 70, 71, 72, 75, 88, 89, 102–108 ir 120 straipsniai, 130 straipsnio 1, 2, 3, 5 ir 6 dalys bei 131–138 straipsniai, priklausomai nuo to, kas aktualu, taikomi kontrolei, atliekamai siekiant patikrinti, ar laikomasi Reglamente (ES) .../...⁺ nustatytų reikalavimų;

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... (OL L ..., ..., p. ..., ELI: ...).“;

2) 2 straipsnyje, 3 straipsnio 3 punkte, 31 ir 44 straipsniuose, 45 straipsnio 3 dalyje, 65, 66, 67, 71, 88, 102, 106, 107, 108, 120, 130, 131 ir 132 straipsniuose, 133 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje ir 138 straipsnyje žodžiai „1 straipsnio 2 dalyje“ pakeičiami žodžiais „1 straipsnio 2 ir 2a dalyse“.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti šio reglamento numerį, o išnašoje – šio reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

XI skyrius

Baigiamosios nuostatos

37 straipsnis

Direktyvos 1999/105/EB panaikinimas

Direktyva 1999/105/EB panaikinama.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal šio reglamento VIII priede pateiktą atitikties lentelę.

38 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. MDM, pagaminta iki ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos] pagal Direktyvą 1999/105/EB arba nacionalines taisykles, gali būti toliau prekiaujama, kol bus išnaudotos atsargos.
2. Prie MDM, kuria prekiaujama pagal 1 dalį, pridedama etiketė, kurioje nurodoma, kad ji susijusi su „MDM, nepatvirtinta pagal Reglamentą (ES) .../...⁺ dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos ja“.

⁺ OL: prašom įrašyti šio reglamento numerį.

3. MDM, pagaminta iki ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos] pagal Direktyvą 1999/105/EB, gali būti toliau prekiaujama turint pagal tą direktyvą išduotą pagrindinį sertifikatą.

39 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... [penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

MEDŽIŲ RŪŠIŲ SĄRAŠAS

Europinis kėnis (<i>Abies alba</i> Mill.)	Kedrinė pušis (<i>Pinus cembra</i> L.)
Graikinis kėnis (<i>Abies cephalonica</i> Loudon)	Suktaspyglė pušis (<i>Pinus contorta</i> Douglas ex Loudon)
Pilkasis kėnis (<i>Abies grandis</i> (Douglas ex D. Don) Lindl.)	Alepinė pušis (<i>Pinus halepensis</i> Mill.)
Kaukazinis kėnis (<i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach)	Bosninė pušis (<i>Pinus heldreichii</i> Christ)
Trakinis klevas (<i>Acer campestre</i> L.)	Kalninė pušis (<i>Pinus mugo</i> Turra)
Monpeljė klevas (<i>Acer monspessulanum</i> L.)	Juodoji pušis (<i>Pinus nigra</i> J. F. Arnold)
Itališkas klevas (<i>Acer opalus</i> Mill.)	Balkaninė pušis (<i>Pinus peuce</i> Griseb.)
Paprastasis klevas (<i>Acer platanoides</i> L.)	Pajūrinė pušis (<i>Pinus pinaster</i> Aiton)
Platanalapis klevas (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.)	Italinė pušis (<i>Pinus pinea</i> L.)
Širdžialapis alksnis (<i>Alnus cordata</i> (Loisel.) Duby)	Spindulinė pušis (<i>Pinus radiata</i> D. Don)
Juodalksnis (<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.)	Paprastoji pušis (<i>Pinus sylvestris</i> L.)
Baltalksnis (<i>Alnus incana</i> (L.) Moench)	<i>Pinus taeda</i> L.
Iberijos alksnis (<i>Alnus lusitanica</i> Vít et al.)	Kablelinė pušis (<i>Pinus uncinata</i> Mill. ex Mirb.)
Karpotasis beržas (<i>Betula pendula</i> Roth.)	Tuopos (<i>Populus</i> spp.)
Plaukuotasis beržas (<i>Betula pubescens</i> Ehrh.)	Miškinė kriaušė (<i>Pyrus communis</i> var. <i>pyraster</i> L.)
Paprastasis skroblas (<i>Carpinus betulus</i> L.)	Paprastoji trešnė (<i>Prunus avium</i> (L.) L.)
Rytinis skroblas (<i>Carpinus orientalis</i> Mill.)	Paprastoji ieva (<i>Prunus padus</i> L.)
Valgomasis kaštainis (<i>Castanea sativa</i> Mill.)	Didžioji pocūgė (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)
Atlasinis kedras (<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) G. Manetti ex Carrière)	Burgundinis ąžuolas (<i>Quercus cerris</i> L.)

Libaninis kedras (<i>Cedrus libani</i> A. Rich.)	Vengrinis ąžuolas (<i>Quercus frainetto</i> Ten.)
Pietinis celtis (<i>Celtis australis</i> L.)	Akmeninis ąžuolas (<i>Quercus ilex</i> L.)
Saldžioji ceratonija (<i>Ceratonia siliqua</i> L.)	Bekotis ąžuolas (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.)
Lausono puskiparisis (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl.)	Pūkuotasis ąžuolas (<i>Quercus pubescens</i> Willd.)
Turkinis lazdynas (<i>Corylus colurna</i> L.)	Paprastasis ąžuolas (<i>Quercus robur</i> L.)
Visžalis kiparisas (<i>Cupressus sempervirens</i> L.)	Raudonasis ąžuolas (<i>Quercus rubra</i> L.)
Rytinis bukas (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky)	Kamštinis ąžuolas (<i>Quercus suber</i> L.)
Paprastasis bukas (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Baltažiedė robinija (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.)
Siauralapis uosis (<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl)	Baltasis gluosnis (<i>Salix alba</i> L.)
Maninis uosis (<i>Fraxinus ornus</i> L.)	Miltingasis šermukšnis (<i>Sorbus aria</i> (L.) Crantz)
Paprastasis uosis (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	Paprastasis šermukšnis (<i>Sorbus aucuparia</i> L.)
Riešutmedžiai (<i>Juglans</i> spp.)	Naminis šermukšnis (<i>Sorbus domestica</i> L.)
Europinis maumedis (<i>Larix decidua</i> Mill.)	Grūstinis šermukšnis (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz)
Japoninis maumedis (<i>Larix kaempferi</i> (Lamb.) Carrière)	Europinis kukmedis (<i>Taxus baccata</i> L.)
Sibirinis maumedis (<i>Larix sibirica</i> Ledeb.)	Didžioji tuja (<i>Thuja plicata</i> Donn ex D. Don.)
Miškinė obelis (<i>Malus sylvestris</i> (L.) Mill.)	Mažalapė liepa (<i>Tilia cordata</i> Mill.)
Europinis alyvmedis (<i>Olea europaea</i> L.)	Didžialapė liepa (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)
Skroblalapė ostrija (<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.)	Sidabrinė liepa (<i>Tilia tomentosa</i> Moench)
Paprastoji eglė (<i>Picea abies</i> Karst.)	Kalninė guoba (<i>Ulmus glabra</i> Huds.)
Sitkinė eglė (<i>Picea sitchensis</i> (Bong.) Carrière)	Paprastoji vinkšna (<i>Ulmus laevis</i> Pall.)
Kryminė pušis (<i>Pinus brutia</i> Ten.)	Paprastasis skirpstas (<i>Ulmus minor</i> Mill.)

II PRIEDAS

Sėklinės bazės, kuri skirta kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“

MDM ruošti, patvirtinimo reikalavimai

A. Bendrieji reikalavimai

1. Sėklinės bazės vertinimas

Kompetentinga institucija sėklų šaltinį arba medyną vertina atsižvelgdama į paskirtis, kurioms MDM bus naudojama, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte, ir, remdamasi tomis paskirtimis, nustato atrankos kriterijus. Tos paskirtys nurodomos atitinkamos valstybės narės nacionaliniame registre. Sėklinei bazei, skirtai šios kategorijos MDM ruošti, taikomi minimalūs fenotipiniai atrankos kriterijai arba jie visai netaikomi.

2. Kilmės vieta

Remiantis istoriniais įrodymais (pvz., bibliografija arba kompetentingų institucijų, mokslinių tyrimų institutų ar kitų organizacijų saugomais dokumentais) arba kitomis tinkamomis priemonėmis (pvz., kilmės bandymais), įskaitant tarptautiniu mastu pripažintus biocheminius ir molekulinis metodus, nustatoma, ar sėklų šaltinis arba medynas yra vietinis ar nevietinis, ar jo kilmės vieta nežinoma, ir, jei jis yra vietinis, ar jis yra autochtoninis ar neautochtoninis. Nurodoma nevietinės sėklinės bazės kilmės vieta, jeigu ji žinoma.

3. Sėklinės bazės tipas ir vieta

Sėklinė bazė – sėklų šaltinis arba medynas, esantis viename kilmės rajone.

B. Konkretūs reikalavimai

1. Lytiškai brandžių ir derančių medžių skaičius

Sėklų šaltinius arba medynus, jei įmanoma, sudaro viena ar daugiau lytiškai brandžių medžių grupių. Tie medžiai, jei įmanoma, atitinkamoje vietovėje turi būti gerai pasiskirstę ir jų turi būti pakankamai gausu, kad, remiantis turimomis mokslo žiniomis, būtų išvengta nepageidaujamos įvaisos, išlaikyta genetinė įvairovė ir užtikrinta tinkama tų medžių kryžmadulka. MDM renkama iš optimalaus patvirtintos sėklinės bazės atskirų vienetų skaičiaus, atsižvelgiant į gamtines sąlygas.

2. Vienodumas

Medynai, jei įmanoma, turi pasižymėti įprastu individų morfologinių požymių kintamumo laipsniu. Jeigu būtina, blogos kokybės medžiai pašalinami. Šie reikalavimai netaikomi sėklų šaltiniams.

3. Tvarumo savybės

Sėklų šaltiniai ar medynai, jei įmanoma, turi būti gerai prisitaikę prie klimato ir ekologinių sąlygų, įskaitant kilmės rajone vyraujančius biotinius ir abiotinius veiksnius. Medžiai, jei įmanoma, turi būti atsparūs arba pakantūs kenkėjams, nepalankiam klimatui ir nepalankioms sąlygoms jų augimo vietoje.

4. Tam tikriems požymiams ir kitiems miško produktams taikomi kiti konkretūs reikalavimai

Kompetentingos institucijos sėklų šaltinį arba medyną įvertina pagal tam tikrus požymius arba tam tikrų miško produktų gamybos aspektus ir, kai tikslinga, nustato kitus konkrečius reikalavimus tiems požymiams ar produktams. Kai tokie reikalavimai taikomi, jie nurodomi pagal 15 straipsnio 3 dalies m punktą.

III PRIEDAS

Sėklinės bazės, kuri skirta kategorijos „atrinkta“

MDM ruošti, patvirtinimo reikalavimai

A. Bendrieji reikalavimai

1. Sėklinės bazės vertinimas

Kompetentinga institucija medyną vertina atsižvelgdama į paskirtis, kurioms MDM bus naudojama, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte, ir, remdamasi tomis paskirtimis, nustato atrankos kriterijus. Tos paskirtys nurodomos atitinkamos valstybės narės nacionaliniame registre.

2. Kilmės vieta

Remiantis istoriniais įrodymais (pvz., bibliografija arba kompetentingų institucijų, mokslinių tyrimų institutų ar kitų organizacijų saugomais dokumentais) arba kitomis tinkamomis priemonėmis (pvz., kilmės bandymais), įskaitant tarptautiniu mastu pripažintus biocheminius ir molekulinis metodus, nustatoma, ar medynas yra vietinis ar nevietinis, ar jo kilmės vieta nežinoma, ir, jei jis yra vietinis, ar jis yra autochtoninis ar neautochtoninis. Nurodoma nevietinės sėklinės bazės kilmės vieta, jeigu ji žinoma.

3. Amžius ir išsivystymas

Medžių amžius arba jų išsivystymo stadija medyne turi būti tokie, kad būtų galima aiškiai įvertinti tiems medžiams nustatytus atrankos kriterijus.

4. Sėklinės bazės tipas ir vieta

Sėklinė bazė – medynas, esantis viename kilmės rajone.

B. Konkretūs reikalavimai

1. Atskyrimas

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medynai, jei įmanoma, turi būti nutolę pakankamu atstumu nuo blogos kokybės tos pačios rūšies medynų arba nuo giminingų rūšių medynų, galinčių kryžmintis su minėtomis rūšimis. Šiam reikalavimui turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, kai autochtoninius arba vietinius medynus supa neautochtoniniai arba nevietiniai, arba nežinomos kilmės vietos medynai.
- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: medynai, jei įmanoma, turi būti nutolę pakankamu atstumu nuo tos pačios rūšies medžių medynų arba nuo giminingų rūšių medynų, galinčių kryžmintis su minėtomis rūšimis. Šiam reikalavimui turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, kai autochtoninius arba vietinius medynus supa neautochtoniniai arba nevietiniai, arba nežinomos kilmės vietos medynai.

2. Lytiškai brandžių ir derančių medžių skaičius

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medynus sudaro viena ar daugiau lytiškai brandžių medžių grupių. Tie medžiai atitinkamoje vietovėje turi būti gerai pasiskirstę ir jų turi būti pakankamai gausu, kad būtų išvengta nepageidaujamos įvaisos, išlaikyta genetinė įvairovė ir užtikrinta tinkama tų medžių kryžmadulka.
- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: medynus, jei įmanoma, sudaro viena ar daugiau lytiškai brandžių medžių grupių. Tie medžiai, jei įmanoma, atitinkamoje vietovėje turi būti gerai pasiskirstę ir jų turi būti pakankamai gausu, kad, remiantis turimomis mokslo žiniomis, būtų išvengta nepageidaujamos įvaisos, išlaikyta genetinė įvairovė ir užtikrinta tinkama tų medžių kryžmadulka. MDM ruošiami iš optimalaus patvirtintos sėklinės bazės atskirų vienetų skaičiaus, atsižvelgiant į gamtines sąlygas.

3. Vienodumas

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medynai turi pasižymėti įprastu individų morfologinių požymių kintamumo laipsniu. Šis reikalavimas netaikomas biomasės gamybai. Jeigu būtina, blogos kokybės medžiai pašalinami.

- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: medynai, jei įmanoma, turi pasižymėti įprastu individų morfologinių požymių kintamumo laipsniu. Jeigu būtina, blogos kokybės medžiai pašalinami.

4. Tvarumo savybės

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medynai turi būti gerai prisitaikę prie klimato ir ekologinių sąlygų, įskaitant kilmės rajone vyraujančius biotinius ir abiotinius veiksnius. Medžiai turi būti atsparūs arba pakantūs kenkėjams, nepalankiam klimatui ir nepalankioms sąlygoms jų augimo vietoje.
- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: medynai, jei įmanoma, turi būti gerai prisitaikę prie klimato ir ekologinių sąlygų, įskaitant kilmės rajone vyraujančius biotinius ir abiotinius veiksnius. Medžiai, jei įmanoma, turi būti atsparūs arba pakantūs kenkėjams, nepalankiam klimatui ir nepalankioms sąlygoms jų augimo vietoje.

5. Gamybos apimtis

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: gamybos apimtis paprastai turi viršyti priimtą vidurkį, pagaminamą panašiomis ekologinėmis ir tvarkymo sąlygomis.

- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: gamybos apimčiai netaikomi jokie reikalavimai.

6. Medienos kokybė

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medienos kokybė paprastai turi viršyti priimtą vidurkį, pagaminamą panašiomis ekologinėmis ir tvarkymo sąlygomis. Šis reikalavimas netaikomas biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamybai.
- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: medienos kokybei netaikomi jokie reikalavimai.

7. Forma arba augimo pobūdis

- a) Paskirtys „daugiafunkcinė miškininkystė“, „medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba“: medžiai pasižymi ypač geromis morfologinėmis savybėmis – jų kamienai turi būti tiesūs ir apvalūs, šakojimosi pobūdis priimtinas, šakos plonos, o nereikalingas šakas medžiai turi lengvai numesti. Be to, dvišakų ir spiralinės medienos medžių turi būti nedaug, o prireikus tokie medžiai turi būti pašalinami. Šis reikalavimas netaikomas biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamybai.
- b) Paskirtis „genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas“: augimo pobūdžio formai netaikomi jokie reikalavimai.

8. Tam tikriems požymiams ir kitiems miško produktams taikomi kiti konkretūs reikalavimai

Kompetentingos institucijos medyną įvertina pagal tam tikrus požymius arba tam tikrų miško produktų gamybą ir, kai tikslinga, nustato kitus konkrečius reikalavimus tiems požymiams ar produktams. Kai tokie reikalavimai taikomi, jie nurodomi pagal 15 straipsnio 3 dalies m punktą.

		Paskirtys		
		Daugiafunkcinė miškininkystė	Medienos, biologinių medžiagų, biomasės ar kitų miško produktų gamyba	Genetinių miško medžių išteklių išsaugojimas
Konkretūs reikalavimai	Atskyrimas	(x)	(x)	(x)
	Lytiškai brandžių ir derančių medžių skaičius	x	x	(x)
	Vienodumas	x	x (išskyrus biomasės gamybą)	(x)
	Tvarumo savybės	x	x	(x)
	Gamybos apimtis	x	x	–
	Medienos kokybė	x	x (tik medienos gamybai)	–
	Augimo pobūdžio forma	x	x (tik medienos gamybai)	–
	Kiti konkretūs reikalavimai (specifiniai požymiai arba produktai)	Kai taikytina	Kai taikytina	Kai taikytina

x = taikytina; (x) = taikytina, jei įmanoma; – = netaikytina

IV PRIEDAS

Sėklinės bazės, kuri skirta kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“

MDM ruošti, patvirtinimo reikalavimai

I. Sėklinės plantacijos

A. Bendrieji reikalavimai

- a) Kompetentinga institucija tvirtina sėklinės plantacijos paskirtis, susijusias su 3 straipsnio 1 punkte nurodytomis paskirtimis. Tos paskirtys nurodomos atitinkamos valstybės narės nacionaliniame registre. Sėklinę plantaciją sudarantys klonai, atskiri medžiai arba šeimos atrenkami pagal jų išskirtines savybes atsižvelgiant į konkrečias paskirtis.
- b) Kompetentinga institucija tvirtina ir registruoja sėklinę plantaciją sudarančių klonų arba šeimų kryžminimo schemą ir plantacijos išdėstymą lauke, sėklinę plantaciją sudarančius klonus arba šeimas ir, kai tinkama, jų tarpusavio giminystės laipsnį, klonų skaičių ir kiekvieno klono rametų skaičių klonų sėklinėse plantacijose, taip pat izoliavimo priemones arba, jei įmanoma, žiedadulkių sklaidos ribojimą, plantacijos vietą ir bet kokius jos pakeitimus.

- c) Sėklinę plantaciją sudarantys klonai arba šeimos turi būti sodinami arba turėjo būti pasodinti pagal kompetentingos institucijos patvirtintą planą, sudarytą taip, kad būtų galima identifikuoti kiekvieną komponentą. Turi būti atsižvelgiama į optimalų santykį tarp efektyviausio klonų arba šeimų skaičiaus ir genetinio prieaugio.
- d) Sėklinių plantacijų retinimas aprašomas kartu su atrankos kriterijais, kuriais vadovaujama si atliekant tokius retinimus, ir tai registruoja kompetentinga institucija.
- e) Sėklinės plantacijos tvarkomos, o sėklos ruošiamos taip, kad būtų pasiekti plantacijų paskirtį atitinkantys tikslai. Tuo atveju, kai sėklinė plantacija skirta dirbtinių hibridų gamybai, hibridų dalis MDM sudėtyje turi būti nustatoma molekuliniiais metodais.

B. Konkretūs reikalavimai

Kompetentinga institucija rinkinį sudarančius klonus ar šeimas įvertina pagal tam tikrus požymius arba tam tikrų produktų gamybos aspektus (t. y. atrankos kriterijus), atitinkamai atsižvelgdama į amžių ir raidą, tvarumo savybes, gamybos apimtį, medienos kokybę, formą ar augimo pobūdį ir kitus naudingus specifinius požymius. Kai tokie reikalavimai taikomi, jie nurodomi pagal 15 straipsnio 3 dalies m punktą.

II. Šeimos tėvai

A. Bendrieji reikalavimai

- a) Kompetentinga institucija tvirtina šeimos tėvų paskirtis, susijusias su 3 straipsnio 1 punkte nurodytomis paskirtimis. Tos paskirtys nurodomos atitinkamos valstybės narės nacionaliniame registre. Šeimos tėvai atrenkami pagal jų išskirtines savybes, atsižvelgiant į pasirinktas paskirtis.
- b) Kompetentinga institucija tvirtina ir registruoja kryžminimo schemą ir apdulkinimo sistemą, sudedamąsias dalis, atskyrimą arba, jei įmanoma, žiedadulkių srauto ribojimą ir vietą, taip pat visus reikšmingus tų savybių pokyčius.
- c) Kompetentinga institucija tvirtina ir registruoja tėvų tapatybę, skaičių ir jų proporciją rinkinyje.
- d) Jeigu tėvai skirti dirbtinių hibridų gamybai, hibridų dalis MDM sudėtyje nustatoma molekuliniais metodais.

B. Konkretūs reikalavimai

Kompetentinga institucija šeimos tėvus įvertina pagal tam tikrus požymius arba tam tikrų miško produktų gamybos aspektus ir, kai tikslinga, nustato kitus konkrečius reikalavimus tiems požymiams ar produktams (t. y. atrankos kriterijus), atitinkamai atsižvelgdama į medžių amžių ir išsivystymo stadiją, tvarumo savybes, gamybos apimtį, medienos kokybę, formą ar augimo pobūdį ir kitus naudingus specifinius požymius. Kai tokie reikalavimai taikomi, jie nurodomi pagal 15 straipsnio 3 dalies m punktą.

III. Klonai

A. Bendrieji reikalavimai

1. Kompetentinga institucija tvirtina ir registruoja klonus, kurie identifikuojami pagal išskirtines savybes arba atsekami atitinkamai taikant dauginimo ciklus arba molekulinis metodus.
2. Atskirų klonų vertingumas nustatomas stebint tų klonų savybes ir atliekant kokybinį jų įvertinimą arba įrodomas pakankamos trukmės bandymais.
3. Klonams gaminti naudojami ortetai arba ląstelių linijos atrenkami pagal jų išskirtines savybes, atsižvelgiant į paskirtį, kuriai ketinama naudoti gautą MDM, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte.

4. Kompetentinga institucija apriboja didžiausią patvirtinimo galiojimo metų skaičių arba didžiausią gautų rametų skaičių.

B. Konkretūs reikalavimai

Kompetentinga institucija ortetus arba ląstelių linijas įvertina pagal tam tikrus požymius arba tam tikrų miško produktų gamybos aspektus ir, kai tikslinga, nustato kitus konkrečius reikalavimus tiems požymiams ar produktams (t. y. atrankos kriterijus), atitinkamai atsižvelgdama į medžių amžių ir išsivystymo stadiją, tvarumo savybes, gamybos apimtį, medienos kokybę, formą ar augimo pobūdį ir kitus naudingus specifinius požymius. Kai tokie reikalavimai taikomi, jie nurodomi pagal 15 straipsnio 3 dalies m punktą.

IV. Klonų rinkiniai

A. Bendrieji reikalavimai

1. Klonų rinkiniai turi atitikti III dalies A skirsnio 1, 2 ir 3 punktuose išdėstytus reikalavimus.

2. Kompetentinga institucija tvirtina ir registruoja rinkinį sudarančių klonų tapatybę, jų skaičių ir proporciją, atrankos metodą ir pradinę medžiagą. Kiekvienas klonų rinkinys turi pasižymėti pakankama genetinė įvairove.
 3. Kompetentinga institucija apriboja didžiausią patvirtinimo galiojimo metų skaičių arba didžiausią gautų rametų skaičių.
- B. Konkretūs reikalavimai

Klonų rinkiniai turi atitikti III dalies B skirsnyje išdėstytus reikalavimus.

V PRIEDAS

Sėklinės bazės, kuri skirta kategorijos „išbandyta“

MDM ruošti, patvirtinimo reikalavimai

1. VISIEMS BANDYMAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

a) Bendrieji teiginiai

Jeigu sėklinė bazė yra medynas, ji turi atitikti III priede išdėstytus atitinkamus reikalavimus. Jeigu sėklinė bazė yra sėklinė plantacija, šeimos tėvai, klonas arba klonų rinkinys, ji turi atitikti IV priede išdėstytus atitinkamus reikalavimus. Kompetentinga institucija nustato atrankos kriterijus remdamasi numatyta MDM naudojimo paskirtimi.

Sėklinei bazei tvirtinti organizuojami bandymai turi būti parengti, išdėstyti ir atliekami, o jų rezultatai interpretuojami laikantis pripažintos tarptautinės tvarkos. Jeigu atliekami lyginamieji bandymai, MDM palyginama su vienu arba, pageidautina, keliais patvirtintais arba iš anksto pasirinktais etaloniniais augalais, kaip nurodyta 3 punkto b papunktyje.

b) Savybės, kurios turi būti iširtos

- i) Bandymai suprojektuojami taip, kad būtų įvertintos ii punkte nurodytos savybės, ir tos savybės nurodomos kiekvieno bandymo dokumentuose.

ii) Akcentuojamos tos savybės, kurios laikomos svarbiomis atsižvelgiant į numatytą MDM naudojimo paskirtį. Tos savybės vertinamos atsižvelgiant į regiono, kuriame atliekamas bandymas, ekologines sąlygas, įskaitant dabartines ir prognozuojamas klimato sąlygas.

c) Dokumentavimas

Kompetentingos institucijos arba, kai taikytina, profesionalieji veiklos vykdytojai saugo įrašus, kuriuose aprašomi šie elementai: bandymų vietos, įskaitant tikslią lokaciją, klimatą, dirvožemį, ankstesnį naudojimą, įveisimą, priežiūrą ir bet kokius abiotinių ar biotinių veiksnių sukeltus pažeidimus, taip pat visi vertinimo metu gauti rezultatai. Kai tuos įrašus saugo profesionalieji veiklos vykdytojai, jie turi būti prieinami kompetentingoms institucijoms.

d) Bandymų organizavimas

i) Kiekvienas MDM mėginys auginamas, sodinamas ir prižiūrimas vienodai, kiek tai įmanoma atsižvelgiant į augalinės medžiagos tipą.

ii) Kiekvienas bandymas grindžiamas statistiškai galiojančia schema, kad būtų įvertintos kiekvieno tiriamo komponento individualios savybės.

e) Analizė ir rezultatų pagrįstumas

- i) Bandymų duomenys analizuojami taikant pripažintus tarptautinius statistinius metodus ir pateikiami su kiekviena iširta savybe susiję rezultatai.
- ii) Bandymo atlikimo metodika ir, jei įmanoma, išsamūs gauti rezultatai turi būti laisvai prieinami.
- iii) Valstybės narės, kurioje buvo atliktas bandymas, kompetentinga institucija gali nustatyti naudojimo vietovę ir per FOREMATIS pateikia informaciją apie visas MDM savybes, kurios gali riboti jos tinkamumą naudoti.
- iv) Jei bandymų metu įrodoma, kad MDM neturi bent jau tų savybių, kurias turi sėklinė bazė, iš kurios ji buvo pagaminta, tokia MDM negali būti sertifikuojama kaip „išbandyta“.

2. REIKALAVIMAI SĖKLINĖS BAZĖS SUDEDAMOSIOMS DALIMS GENETIŠKAI VERTINTI

- a) Genetiškai galima vertinti šių sėklinės bazės rūšių sudedamąsias dalis: sėklines plantacijas, šeimos tėvus, klonus ir klonų rinkinius.
- b) Dokumentavimas

Sėklinei bazei patvirtinti reikalingi šie papildomi dokumentai, kuriuose pateikiama ši informacija:

- i) vertinamų sudedamųjų dalių tapatybė, kilmės vieta ir genealogija, ir

- ii) kryžminimo schema, pagal kurią buvo gauta MDM, naudojama vertinimo bandymuose.
- c) Bandymų atlikimo tvarka
- i) Kiekvienos sudedamosios dalies genetinė vertė įvertinama naudojant informaciją, gautą dviejose arba daugiau bandymo vietų, iš kurių bent viena turi būti tokioje aplinkoje, kuri yra svarbi numatomi MDM naudojimui vietai.
 - ii) Bandymo laikotarpis turi būti pakankamai ilgas, kad išbandytos savybės galėtų pasireikšti.
 - iii) Numatomas prekiauti tiekiamos MDM pranašumas turi būti apskaičiuojamas remiantis genetinėmis vertėmis ir konkrečiu kryžminimo modeliu.
 - iv) Vertinimo bandymus ir genetinius skaičiavimus tvirtina kompetentinga institucija.
- d) Aiškinimas
- i) Nustatytas MDM pranašumas apskaičiuojamas palyginant su kokia nors etaloniškos populiacijos savybe arba keliomis savybėmis. Etaloniškos populiacija nustatoma selekcijos programoje ir aprašoma bandymų ataskaitose.
 - ii) Bandymų ataskaitose nurodoma, ar apskaičiuota MDM genetinė vertė pagal kokią nors svarbią savybę yra mažesnė už etaloniškos populiacijos genetinę vertę.

3. MDM LYGINAMŪJŲ BANDYMŲ REIKALAVIMAI

a) MDM mėginių ėmimas

- i) Lyginamajam bandymui paimtas MDM mėginys yra tikrai reprezentatyvus MDM, gautos iš patvirtintos sėklinės bazės, mėginys.
- ii) Lytinio dauginimo būdu gautos MDM, skirtos lyginamajam bandymui, derlius:
 - turi būti surinktas tais metais, kai buvo geros žydėjimo ir vaisių / sėklų brandimo sąlygos, ir
 - turi būti surinktas tokiais būdais, kurie užtikrina, kad paimti mėginiai būtų reprezentatyvūs.

Tokios MDM gamybai gali būti naudojamas dirbtinis apdulkinimas.

b) Etaloniniai augalai

- i) Etaloninių augalų, naudojamų lyginamuosiuose bandymuose, savybės, jei įmanoma, turi būti žinomos pakankamai ilgą laikotarpį tame regione, kuriame numatoma atlikti bandymą. Etaloniniai augalai iš esmės turi atstovauti sėklinę bazę, kuri bandymo pradžios metu buvo pripažinta tinkama atitinkamai paskirčiai ir ekologinėms sąlygoms, kurioms siūloma sertifikuoti MDM. Lyginamuosiuose bandymuose naudojami etaloniniai augalai, kiek įmanoma, turi būti:
 - pagal III priede pateiktus kriterijus atrinkti medynai, arba
 - sėklinė bazė, oficialiai patvirtinta kategorijos „išbandyta“ MDM ruošti.

- ii) Lyginamuosiuose dirbtinių hibridų bandymuose, jei įmanoma, tarp etaloninių augalų įtraukiamos abi tėvinių medžių rūšys.
 - iii) Jei įmanoma, naudojama keletas etaloninių augalų. Kai pagrįsta, etaloninius augalus galima pakeisti labiausiai tinkama bandomąja MDM arba bandyme naudojamų sudedamųjų dalių vidutinės kokybės augalais.
 - iv) Tokie pat etaloniniai augalai naudojami atliekant visus bandymus kuo įvairesnėmis vietos sąlygomis.
- c) Aiškinimas
- i) Turi būti nustatytas bent vienos svarbios savybės didelis statistinis pranašumas, palyginti su etaloniniais augalais.
 - ii) Turi būti pranešama apie tai, kad buvo nustatytos kokios nors ekonominiu arba ekologiniu požiūriu svarbios savybės, kurios yra gerokai prastesnės už etaloninių augalų savybes ir kurių poveikis turi būti kompensuotas tinkamomis savybėmis.

4. LAIKINAS PATVIRTINIMAS

Remiantis preliminariu jaunų bandomųjų želdinių vertinimu, galima suteikti laikiną patvirtinimą. Teiginiai apie pranašumą, grindžiami preliminariu vertinimu, turi būti iš naujo įvertinami ne vėliau kaip po 10 metų.

5. ANKSTYVIEJI BANDYMAI

Kompetentinga institucija, suteikdama sąlyginį arba galutinį patvirtinimą, gali pripažinti medelyne, šiltnamyje ir laboratorijoje atliekamų bandymų rezultatus ir jais remtis, jeigu galima įrodyti, kad tikslinė savybė ir savybės, kurios paprastai vertinamos atliekant miško medžių bandymus, yra glaudžiai susijusios. Kitos tirtinos savybės turi atitikti 3 punkte išdėstytus reikalavimus.

VI PRIEDAS

Iš skirtingų tipų sėklinės bazės gautos MDM kategorijos,
kuriomis galima prekiauti

Sėklinės bazės tipas	MDM kategorija			
	Šaltinio tapatybė nustatyta	Atrinkta	Atitinkanti kokybės reikalavimus	Išbandyta
Sėklų šaltinis	x			
Medynas	x	x		x
Sėklinė plantacija			x	x
Šeimos tėvai			x	x
Klonas			x	x
Klonų rinkinys			x	x

VII PRIEDAS

Reglamento (ES) 2016/2031 VII priedo pakeitimas

Reglamento (ES) 2016/2031 VII priedas papildomas šiomis dalimis:

„E DALIS

Augalų pasai, skirti vežti Sąjungos teritorijoje,

pateikiami bendrai su oficialia etikete,

kaip nurodyta 83 straipsnio 5a dalies antros pastraipos a punkte

- 1) Augalo pase, skirtame vežti Sąjungos teritorijoje, kuris pateikiamas bendroje etiketėje kartu su 83 straipsnio 5a dalyje nurodyta oficialia etikete, pateikiami šie elementai:
 - a) viršutiniame dešiniajame bendros etiketės kampe turi būti žodžiai „Augalo pasas“, pateikti viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų ir anglų kalba, jei skiriasi, atskirti pasviruoju brūkšniu;
 - b) viršutiniame kairiajame bendros etiketės kampe turi būti Sąjungos vėliava, atspausdinta spalvotai arba nespalsvotai.

Bendroje etiketėje augalo pasas įklijuojamas iškart virš oficialios etiketės ir yra tokio pat pločio kaip oficiali etiketė.

- 2) Atitinkamai taikomas A dalies 2 punktas.

F DALIS

Augalų pasai, skirti įvežti į saugomas zonas ir vežti jose,
pateikiami bendrai su oficialia etikete,
kaip nurodyta 83 straipsnio 5a dalies antros pastraipos b punkte

- 1) Augalo pase, skirtame įvežti į saugomas zonas ir vežti jose, kuris pateikiamas bendroje etiketėje kartu su 83 straipsnio 5a dalyje nurodyta MDM oficialia etikete, pateikiami šie elementai:
 - a) viršutiniame dešiniajame bendros etiketės kampe turi būti žodžiai „Augalo pasas – PZ“, pateikti viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų ir anglų kalba, jei skiriasi, atskirti pasviruoju brūkšniu;
 - b) iškart po žodžiais „Augalo pasas – PZ“ – atitinkamo (-ų) saugomos zonos karantininio (-ių) kenkėjo (-ų) mokslinis (-iai) pavadinimas (-ai) arba kodas (-ai);
 - c) viršutiniame kairiajame bendros etiketės kampe turi būti Sąjungos vėliava, atspausdinta spalvotai arba nespalsvotai.

Bendroje etiketėje augalo pasas įklijuojamas iškart virš MDM oficialios etiketės ir yra tokio pat pločio kaip ta oficiali etiketė.

- 2) Atitinkamai taikomas B dalies 2 punktas.“.

VIII PRIEDAS

Atitikties lentelė

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio a punktas	3 straipsnio 1 punktas
2 straipsnio b punkto i papunktis	3 straipsnio 2 punktas
2 straipsnio b punkto ii papunktis	3 straipsnio 4 punktas
2 straipsnio b punkto iii papunktis	3 straipsnio 3 punktas
2 straipsnio c punktas	3 straipsnio 7 punktas
2 straipsnio c punkto i papunktis	3 straipsnio 8 punktas
2 straipsnio c punkto ii papunktis	3 straipsnio 9 punktas
2 straipsnio c punkto iii papunktis	3 straipsnio 10 punktas
2 straipsnio c punkto iv papunktis	3 straipsnio 11 punktas
2 straipsnio c punkto v papunktis	3 straipsnio 12 punktas
2 straipsnio c punkto vi papunktis	3 straipsnio 13 punktas
2 straipsnio d punkto i papunktis	3 straipsnio 23 punktas
2 straipsnio d punkto ii papunktis	3 straipsnio 24 punktas
2 straipsnio e punktas	3 straipsnio 25 punktas
2 straipsnio f punktas	3 straipsnio 21 punktas
2 straipsnio g punktas	3 straipsnio 22 punktas
2 straipsnio h punktas	3 straipsnio 29 punktas
2 straipsnio i punktas	3 straipsnio 30 punktas

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
2 straipsnio j punktas	3 straipsnio 28 punktas
2 straipsnio k punktas	3 straipsnio 31 ir 32 punktai
2 straipsnio l punkto i papunktis	3 straipsnio 34 punktas
2 straipsnio l punkto ii papunktis	3 straipsnio 35 punktas
2 straipsnio l punkto iii papunktis	3 straipsnio 36 punktas
2 straipsnio l punkto iv papunktis	3 straipsnio 37 punktas
3 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 5 dalis
3 straipsnio 3 dalis	–
3 straipsnio 4 dalis	2 straipsnio 4 dalies c punktas
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 2 dalies a punktas	4 straipsnio 2 dalies pirma–ketvirta pastraipos
4 straipsnio 2 dalies b punktas	4 straipsnio 2 dalies septinta pastraipa ir 4 straipsnio 4 dalis
4 straipsnio 3 dalies a punktas	4 straipsnio 6 dalis
4 straipsnio 3 dalies b punktas	4 straipsnio 5 dalis
4 straipsnio 4 dalis	6 straipsnis, III priedo B dalis
4 straipsnio 5 dalis	23 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 1 dalies a punktas	5 straipsnio 2 dalies a punktas
6 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	5 straipsnio 2 dalies b punktas
6 straipsnio 1 dalies d punktas	5 straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 6 dalis
6 straipsnio 3 dalis	8 straipsnis

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
6 straipsnio 4 dalis	10 straipsnio 1 dalies b punktas
6 straipsnio 5 dalies a punktas	2 straipsnio 4 dalies d punktas; 6 straipsnio 1–4 dalys
6 straipsnio 5 dalies b punktas	–
6 straipsnio 6 dalis	6 straipsnio 5 dalis
6 straipsnio 7 dalis	7 straipsnis
6 straipsnio 8 dalis	–
7 straipsnis	25 straipsnio 1 dalies a punktas
8 straipsnis	25 straipsnio 1 dalies b punktas
9 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	15 straipsnio 2 ir 3 dalys
10 straipsnio 3 dalis	–
11 straipsnis	16 straipsnis
12 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 2 dalis	18 straipsnio 4 dalis
12 straipsnio 3 dalis	18 straipsnio 5 dalis
13 straipsnio 1 dalis	19 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	19 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 3 dalies a punktas	19 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punktas
13 straipsnio 3 dalies b punktas	19 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punktas
13 straipsnio 3 dalies c punktas	19 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos d punktas
13 straipsnio 3 dalies d punktas	19 straipsnio 3 dalies antra pastraipa

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
13 straipsnio 3 dalies e ir f punktai	19 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos e ir f punktai
14 straipsnio 1 dalies įvadinis sakinys	5 straipsnio 1 dalies a punktas; 20 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 1 dalies a punktas	20 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 1 dalies b punktas	20 straipsnio 7 dalies c punktas
14 straipsnio 1 dalies c punktas	20 straipsnio 7 dalies d punktas
14 straipsnio 1 dalies d punktas	20 straipsnio 5 dalies b punktas
14 straipsnio 1 dalies e punktas	20 straipsnio 7 dalies j punktas
14 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 3 dalis; 20 straipsnio 7 dalies k punktas
14 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 5 dalis
14 straipsnio 4 dalis	5 straipsnio 3 dalies antra pastraipa ir 5 straipsnio 4 dalis
14 straipsnio 5 dalis	–
14 straipsnio 6 dalis	20 straipsnio 9 dalies antros pastraipos b punktas ir trečia bei penkta pastraipos
14 straipsnio 7 dalis	19 straipsnio 1 dalies 1 punkto i papunktis
15 straipsnis	21 straipsnis
16 straipsnio 1 dalis	28 straipsnio 4 dalis
16 straipsnio 2 dalis	36 straipsnio 1 punktas
16 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 3, 4 ir 6 dalys
16 straipsnio 4 dalis	–
16 straipsnio 5 dalis	28 straipsnio 4 dalis
16 straipsnio 6 dalis	30 straipsnis
17 straipsnio 1 dalis	–
17 straipsnio 2 dalis	25 straipsnio 1 dalies c punktas

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
17 straipsnio 3 dalis	25 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 4 dalis	–
18 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	7 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	7 straipsnio 2 dalis
18 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 1 dalis
19 straipsnis	26 straipsnis
20 straipsnis	–
21 straipsnis	24 straipsnis
22 straipsnis	5 straipsnio 2 dalies e punktas
23 straipsnis	2 straipsnio 3 dalis; 4 straipsnio 3 dalis; 5 straipsnio 7 dalis
24 straipsnis	5 straipsnio 4 dalis; 6 straipsnio 5 dalis; 7 straipsnio 1 dalis; 18 straipsnio 3 dalis; 18 straipsnio 8 dalies antra pastraipa; 18 straipsnio 11 dalis; 20 straipsnio 9 dalis; 20 straipsnio 10 dalies antra pastraipa; 22 straipsnio 2 dalis; 23 straipsnio 2 dalis; 24 straipsnis; 25 straipsnio 1 dalis; 26 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys; 28 straipsnio 9 dalis; 33 straipsnio 2 dalis
25 straipsnis	2 straipsnio 3 dalis; 4 straipsnio 3 dalis; 5 straipsnio 7 dalis; 8 straipsnis; 9 straipsnio 5 dalis; 11 straipsnio 2 dalis; 18 straipsnio 9 dalis; 20 straipsnio 11 dalis
26 straipsnis	31 ir 32 straipsniai
27 straipsnis	38 straipsnis
28 straipsnis	–
29 straipsnis	37 straipsnis

Direktyva 1999/105/EB	Šis reglamentas
30 straipsnis	39 straipsnis
31 straipsnis	–
I priedas	I priedas
II priedas	II priedas
III priedas	III priedas
IV priedas	IV priedas
V priedas	V priedas
VI priedas	VI priedas
VII priedas	8 straipsnis
VIII priedas	18 straipsnio 3 dalis
IX priedas	VIII priedas